

Што за рэзідэнцыя будзецца на беразе Мінскага мора?

Старонка **8**

Героі маўклівых пратэстаў

Старонка **6**

Вычварэнец застаўся беспакараным, памірыўся з пацярпелай

Старонка **10**

Тэндэнцыі
Пуцін хоча стварыць Еўразійскі саюз у процівагу Еўрапейскаму ўжо ў 2012-м

Улады РФ разлічваюць на тое, што дэкларацыя аб стварэнні Еўразійскага саюза будзе падпісаная ў 2012 годзе, а саюз пачне сваю працу ўжо з 2013 года, заявіў журналістам прэм'ер-міністр Уладзімір Пуцін па выніках перамоваў з прэм'ерамі Беларусі і Казахстана.

Стварэнне саюза мае стаць наступным этапам інтэграцыі пасля фарманвання адзінай эканамічнай прасторы. «Гэта вянец таго, да чаго мы павінны імкнуцца», — сказаў Пуцін.

Мытны саюз, ЕўАзЭС, а цяпер Еўразійскі саюз — запаветныя задумы кіраўніка Расіі.

Сяргей Гезгала

Кампанія «Аляксандр і сыны» віншуе дырэктара Шоса Аляксандра Рыгоравіча

Смешнае віншаванне прабілася ў эфір «Рускага радыё». **Старонка 3.**

«Наша Ніва» з'яўляецца ў кіёсках у Мінску ў сераду ад абеду, у рэгіёнах — у чацвер. На газету можна і падпісацца — глядзі **старонку 2.**

Выходзім!

Міністэрства інфармацыі адклікала позову аб закрыцці «Нашай Нівы». **Старонка 2.**

Каманда «Нашай Нівы» вяртаецца з суда. Злева направа: Сяргей Макарэвіч, Андрэй Скурко, Сямён Печанко, Алег Гардзіенка.

Школа стрыптызу

Фотарэпарцёр «НН» пранік на заняткі. **Старонка 11.**

Хлусня і статыстыка

Прадукты даражэюць, нягледзячы на «замарожванне цэн».

«Сталічная мэрэя святкуе перамогу над цэнамі», «Улады далі рады росту цэнаў» — загаловкі дзяржаўных СМІ перапоўненыя аптымізмам. «Інфляцыя за месяц склала 8,6%», — пераконвае Белстат.

Будзем аб'ектыўнымі, некаторыя імпортныя тавары сапраўды нязначна патаннелі. Пастаўшчыкі закладалі ў іх завышаны курс даляра, а цяпер, калі на

чорным рынку той застыў на адзнацы 6200 рублёў, былі вымушаны адкаціць цану назад. Але гэта нязначны адкат цэнаў на агульным фоне росту.

Для параўнання «Наша Ніва» ўзяла свежы прайс-ліст дыскаўнтара «Еўраопт» і супаставіла яго з цэнамі двухмесячнай даўніны ў той жа краме.

Працяг на **старонцы 4.**

Эдуард Занкавец: Захараў для мяне не прыклад

З былым галоўным трэнерам зборнай Беларусі па хакеі Эдуардам Занкаўцом мы сустрэліся ў пятніцу ля «Мінск-арэны». Там якраз праходзіла нейкая імпрэза, звязаная з «Гербалайфам». «Хм, я думаю, што «Гербалайф» дачынення да спорту не мае», — іранічна паціскае плячыма Занкавец. **Старонка 5.**

Акрамя апладысmentaў — яшчэ і будзільнікі

**Звадатар Вечароў
Апладысmentaў заклікае
не хлопаць, калі гэта
пагражае затрыманнем.**

Серадовыя акцыі пратэсту працягнуліся на мінулым тыдні. Праўда, арганізатары пачалі шукаць новыя фарматы.

6 ліпеня арганізатары вырашылі не збірацца на Кастрычніцкай. Яны заклікалі людзей сабрацца ў дзевяці розных пунктах, ва ўсіх раёнах горада.

Месцы збору людзей яшчэ ад абеду пачалі ачэпліваць спецслужбы. Напрыклад, да гіпермаркета «Тіпа» не пускалі з прычыны таго, што гандлёвы цэнтр нібыта быў замінаваны.

У выніку на сустрэчу сабралася пару соцень чалавек, як ля ўнівермага «Беларусь» (Заводскі раён) і Лядовага палаца (Фрунзенскі раён), а вось да Палаца спорту не прыйшоў ніхто. У некаторых месцах жыхары Мінска нават аказвалі супраціў людзям у цывільным, якія спрабавалі затрымліваць пратэстоўцаў. Асабліва адчайна адбівалі людзей жанчыны.

Характэрным момантам сталі масавыя затрыманні журналістаў. У сераду ў Мінску іх было затрымана 23! Рэпарціра «Нашай Нівы» Ягора Марціновіча на ўваходзе ў аўтазак моцна ўдарылі кулаком у жывот. Ён кажа, што так «сустрэкалі» ўсіх затрыманых: для сілавікоў гэта, выходзіць, норма.

Большасць журналістаў адпусцілі праз пару гадзін. А вось звычайных

жыхароў сталіцы — не. Прысуды дэманстрантам гэтым разам былі жорсткімі. Або розныя тэрміны зняволення, або мільённыя штрафы.

Асуджаных спачатку трымалі ў ізалятары на Акрэсіна, а потым амаль усіх перавялі ў жодзінскае СІЗА. Кажуць, гэта звязана з масавымі арыштамі футбольных хуліганаў падчас бойкі фанатаў мінскіх «Дынама» і «Парызана». Маўляў, улады не хацелі «кантакту» пратэстоўцаў з юнакамі.

Калі меркаваць па спісах затрыманых, большасць — гэта новыя людзі, якія раней не арыштоўваліся. Дарэчы, жыхары Мінска імгненна наладзілі каардынацыю дапамогі сядзельцам (старонка 7). На ўсіх ідуць перадачы, людзі падвозяць прадукты і тавары першай неабходнасці каардынатарам, тэлефоны якіх публікуюцца ў інтэрнэце.

На 13 ліпеня арганізатары зноў памяншалі фармат. Яны шукаюць для пратэстаў новыя формы.

Адзін з звадатараў маўклівых серадаў Вячаслаў Дзіянаў выклаў наступнае бачанне: ён просіць збірацца каля гандлёвых цэнтраў, проста гуляць, есці. Збор у людных месцах раёнаў удзельнікі мінулым разам палічылі вялікай удачай для прапаганды ідэй пратэсту.

Пасля ж людзі будуць рухацца да метро і ехаць на станцыі «Плошча Перамогі» і «Акадэмія навук». А там гуляць па праспекце.

Арганізатары просяць не хлопаць, калі ёсць небяспека затрымання. «Каб усё ўдалося, ставім

Жыхары Мінска спрачаюцца з асобамі ў цывільным, якія блакуюць цэнтр горада.

будзільнік на мабільніку на 20:00». У той час, як загучаць будзільнікі, акцыя лічацца скончанай.

«Да чалавека ў руху прычэпіцца нашмат складаней», — кажа Вячаслаў Дзіянаў.

Зміцер Панкавец

Правакацыйныя заклікі да ўжыцця сілы

Насцярожвае той факт, што цяпер у сацыяльных сетках час ад часу гучаць заклікі браць з сабой на акцыі газавыя балоны, кастэты, каб аказваць супраціў. Арганізатары адхрышчваюцца ад такіх заяваў. Выглядае, што гэта чыстай вады правакацыя, каб даць падставы для разгону акцыі і рэпрэсій. Сіла і прывабнасць «Рэвалюцый прыз сацыяльную сетку» была якраз у іх негвалтоўнасці.

Івашкевіч: Адных заклікаў «ШОС» мала

**На 8 кастрычніка апазіцыя рыхтуе
Усебеларускі народны сход.**

Ён мае прайсці ў Мінску, а таксама буйных гарадах краіны. З такой ідэяй выступіў шэраг партый і арганізацый.

Сярод патрабаванняў Народнага сходу: спыненне росту цэнаў, змена эканамічнай палітыкі, аднаўленне грамадзянскіх свабод. «Ідэя Народнага сходу выклікае жывую цікавасць, бо ўзровень жыцця не проста ўпаў, а абрынуўся, — кажа Аляксандр Мех з Кобрына. — Рабочыя прадпрыемстваў горада абяцалі даць сваіх прадстаўнікоў у аркамітэт».

Прадстаўнік прафсаюза радыёэлектроннай прамысловасці Мікалай Пахабаў расказаў, што на заводах ужо распаўсюджана 10 ты-

сяч улёткаў «Не — жабрацтву народа». «Адказнасць за галечу людзей і жаласнае становішча ў эканоміцы цалкам ляжыць на кіраўніцтве Беларусі», — напісана ва ўлётцы.

Паводле Пахабава, людзі на заводах рыхтуюць італьянскія забастоўкі, калі працаўнікі ўсё робяць марудна.

Генадзь Раманок працуе на «Беларуськаліі»: «Людзей хочучь залагодзіць прэміямі», — расказвае ён.

Івашкевіч верыць, што Сход зможа пераламіць сітуацыю ў краіне: «Некалькі тысяч чалавек яшчэ не могуць. Сітуацыя зменіцца, калі нас будзе ў 10–20 разоў болей. Адных заклікаў «ШОС» замала.

Для правядзення сходу арганізатары будуць прасіць дазволеньня мясцовымі ўладамі пляцоўкі.

ЗП

Кампанія «Аляксандр і сыны» віншуе дырэктара Шоса Аляксандра Рыгоравіча

**Смешнае віншаванне прабілася
ў эфір «Рускага радыё».**

Прыкладна ў 13:40 у пятніцу ў праграме «Стал замоваў» вядучая зачытала наступную віншаванку: «Калектыў цудоўнага прадпрыемства «Аляксандр і сыны» віншуе свайго кіраўніка Шоса Аляксандра Рыгоравіча з павышэннем. Збыліся вашы мары і надзеі. Венесуэла — ваша любімая краіна. Мы будзем сумаваць без вас, бо вы былі з намі амаль сямнаццаць гадоў. Вашы калегі».

«Ну што ж, і ў Венесуэле ёсць інтэрнэт, і заўсёды можна зайсці на сайт Русрадыё», — адкаментавала гэта вядучая.

«У нашай дзяўчынке цяпер ступар. Яна далёкая ад палітыкі і ўвогуле не зразумела, пра

што гаворка, — пракаментавалі сітуацыю на «Рускім радыё». — Адбыўся казус, камусьці ад гэтага смешна, але я не разумею, чаму мы павінны адмазвацца».

«Рускае радыё ў Беларусі» — гэта філія аднайменнай радыёстанцыі, што працуе ў Расіі. На хвалях «Рускага радыё» гучыць толькі рускамоўная музыка. Гэта выклікае крытыку беларускіх грамадскіх аўтарытэтаў: яны кажуць, што радыё русіфікуе.

Навіны палітыкі і грамадскага жыцця «Рускае радыё» імкнецца не асвятляць, аддаючы перавагу забаўляльнасці і навінам пра зорак расійскай сцэны.

Ніводнай радыёстанцыі, дзе магчыма было б пачуць альтэрнатывы галасы, у Беларусі не існуе.

ЗП

Гайдукевіч гатовы вывесці сваю партыю на пратэсты

**З сенсацыйнай заявай выступіў старшыня прыўладнай
Ліберальна-дэмакратычнай партыі.**

«Цярпенне ў нашай партыі сканчаецца. Шаленства — працягваць затрымліваць людзей за тое, што яны пляскаюць! Хай мяне пачуюць улады: трэба гэта спыняць», — заявіў палітык.

Гайдукевіч кажа, што гатовы заклікаць прыхільнікаў сваёй партыі выходзіць на акцыі пратэсту. Двойчы раней Гайдукевіч удзельнічаў у прэзідэнцкіх выбарах як тэхнічны кандыдат.

Цікава, што сын Сяргея Гайдукевіча — кіраўнік Фрунзенскага РУУС Мінска. Ён асабіста кіраваў разгонам акцыі 6 ліпеня.

Сам Гайдукевіч на гэта заявіў апраўдальна: маўляў, усе затрыманых кажуць, што ў Фрунзенскім РУУС да іх ставяцца найбольш гуманна.

ЗП

«Крэмль плюнуў у душу «Славянскага базару»

Сёлета прэзідэнт Расіі Дзмітрый Мядзведзеў не даслаў віншаванне ўдзельнікам «Славянскага базару». За гэты факт зачэпілася дзяржаўнае агенцтва БЕЛТА, бо потым адсутнасць тэлеграмы ад кіраўніка Расіі абсмакталі ў эфіры БТ.

«Упершыню за 20 гадоў свайго гісторыі фестываль «Славянскі базар» апынуўся ўцягнуты ў палітыку, — грывеў у сваім рэпартажы Андрэй Крывашэў. — Упершыню гасцей і ўдзельнікаў мультыкультурнай, але ў першую чаргу славян-

скай з'явы не павіншаваў прэзідэнт Расіі. У фестывалю ёсць душа, кажучы яго ўдзельнікі. Сваім грэбаваннем Крэмль у гэтую душу плюнуў. Такое меркаванне дзяржаўнага мастацтва».

Насамрэч «Базар» быў уцягнуты ў палітыку заўжды. Фестываль адыгрываў значную ролю для лукашэнкаўскай прапаганды. Нароўні з «Дажынкамі» і святкаваннямі Дня Перамогі і 3 ліпеня ён выкарыстоўваецца для дэманстрацыі поспехаў улады і яе пераемнасці савецкай традыцыі.

За вялікія грошы на «Славянскі базар» прывозіць пераважна зорак расійскай поп-сцэны. Бюджэт фестывалю значна перавышае выдаткі на іншыя культурныя імпрэзы ў Беларусі.

Два тыдні таму ў той жа праграме лукашэнкаўскага тэлебачання быў выказаны тэзіс, што прэзідэнт Расіі Дзмітрый Мядзведзеў не прыляцеў у Брэст 22 чэрвеня, бо яму было сорамна глядзець у вочы расійскім ветэранам, якія, як было заяўлена, жывуць на радзіме ў галечы.

Сяргей Гезгала

Хлусня і статыстыка

Праця са старонкі I.

З табліцы можна зразумець, наколькі змянілася цана з 10 мая да 10 ліпеня, а таксама палюбавацца на паказчык інфляцыі ад Белстата. У афіцыйнай статыстыцы прыведзены рост цаны з мая па чэрвень, гэта апошнія апублікаваныя дадзеныя.

Варта ўлічваць, што Белстат аглядае лічбы толькі па катэгорыях, напрыклад, «Малако і малочныя прадукты». Гэта значыць, што малако, кефір, смятана, ёгур-

ты ў сярэднім падаражэлі на 0,7%.

Дзяржаўная статыстыка ўсё ж угледзела, што ў краіне падаражэлі ўсе прадукты, апроч гародніны, але лічбы працэнтаў выглядаюць нерэальна маленькімі. Цана каўбасы нібыта вырасла ўсяго на 3,9%, а не на 26%, як у знойдзеным намі прыкладзе. Можна быць, гэта каўбаса міністра сельскай гаспадаркі Міхаіла Русага, які ведае сакрэтныя месцы продажу?.

Белстатаўская гарбата падаражэла ўсяго на 17%, у той час

як у «Еўраопце» яе цана вырасла ўдвая.

Амаль не змяніліся цэны на малочную прадукцыю, і ў гэтым пытанні з дзяржаўнай статыстыкай не паспрачаешся.

Што таннее, дык гэта гародніна, але выключна праз надыход лета. Толькі ранняя бульба за 7000 рублёў за кілаграм не дазваляе назваць цэны нізкімі. Як ні круці, беларуская бульба — не імпортны тавар, і да курса далара яе ніяк не прывяжаш.

Яўген Васількоў

Прадукт	Цана 10.05.2011	Цана 10.07.2011	Рост цаны (у %)	Афіцыйны рост цаны (у %)
Гарбата «Літтан», 100 г	10960	20690	89%	17%
Макароны «Барымак», 1 кг	2820	4990	77%	14%
Мяса курьінае бройлераў, 1 кг	9770	14700	50%	11%
Рыс, 0,8 кг	4390	6990	59%	10%
Бананы, 1 кг	6190	6590	6,5%	9,9%
Апельсіны, 1 кг	6190	9990	61%	9,9%
Нектар «Сочный» (мультифрут), 1 л	3020	4950	64%	8,2%
Вараная каўбаса, в/с, 1 кг	11690	14720	26%	3,9%
Хлеб «Нарачанскі», 1,25 кг	3130			1,7%
Малако (3,2%), 1 л	1800	1830	1,7%	0,7%
Кефір (3,2%), 1 л	1840	1850	0,5%	0,7%
Бульба (ранняя)	4990	6990	40%	-8%
Памідоры, 1 кг	9490	8830	-7,5%	-8%
Агуркі, 1 кг	8020	3900	-105%	-8%

Што купляюць беларусы?

Летась было прададзена алкаголю амаль на \$2 мільярды.

Белстат апублікаваў статыстычныя звесткі, якія датычацца рознічнага тавараабароту ў Беларусі за 2010 год. Своеасаблівыя топ-10 складзеныя для прадуктаў і гаспадарчых тавараў. Агульны тавараабарот склаў 51 трыльён рублёў, гэта каля \$17 мільярдаў.

Звяртае на сябе ўвагу велізарны аб'ём продажаў алкаголю — гарэл-

ка, віно і піва «пацягнулі» на \$1 838 мільёнаў. Калі дадаць сюды кошт слабаалкагольных напояў, то лічба вырасце яшчэ больш. Прыкладна столькі ж — каля \$1,9 мільярда — беларусы аддалі за мяса, птушку і каўбасныя вырабы.

Сярод нехарчовых тавараў упэўненае першае месца займае бензін. Яго ў краіне купляюць на туую ж суму, што і гарэлку... Роўнасць дэманструюць і цыгарэты з лекамі, па \$645 мільёнаў у кожнай з катэгорый.

ЯВ **А вы кажаце, усё даражэе**

Эканамічны чуд

«Нафтан» і Мазырскі НПЗ — самыя стратныя прадпрыемствы Беларусі.

За студзень-сакавік 2011 года нафтаперапрацоўчыя заводы краіны спрацавалі ў мінус. Іх агульныя страты склалі \$120 мільёнаў. \$65 мільёнаў з іх — «доля» «Нафтана». У тройку аўтсайдаў трапіла пиваварная кампанія «Крыніца», але яе «мінус» параўнальна невялікі, усяго \$3 мільёны.

Нагадаем, што летась і «Нафтан», і Мазырскі НПЗ былі аднымі з самых прыбытковых прадпрыемстваў краіны.

А вось у лідарах апынуўся «Беларуськалій», які за тры месяцы атрымаў прыбытак \$420 мільёнаў. За ім ідуць «Беларусбанк» (\$38 мільёнаў) і «Гомельтранс-нафта Дружба» (\$35 мільёнаў). У дваццатцы самых прыбытковых прадпрыемстваў нямаюць банкі — як дзяржаўных, так і прыватных.

ЯВ

Топ-10 самых стратных беларускіх ААТ у I квартале 2011 г., дадзеныя Мінфіна

№	Кампанія	Страты, млн рублёў
1	Нафтан	197 731
2	Мазырскі НПЗ	165 826
3	Крыніца	8 662
4	Бярозаўскі КБІ	5 974
5	МЗКТ	5 779
6	Лідааграпрамаш	5 297
7	Віцебскаблаўтатранс	4 632
8	Свінакомплекс «Барысаўскі»	4 561
9	Аршанскі авіярамонтны завод	4 539
10	Даламіт	4 402

Топ-20 самых прыбытковых беларускіх ААТ у I квартале 2011 г., дадзеныя Мінфіна

№	Кампанія	Прыбытак, млн рублёў
1	Беларуськалій	1 267 794
2	Беларусбанк	113 734
3	Гомельтранс-нафта Дружба	106 019
4	БелАЗ	95 570
5	Белаграпрамбанк	80 510
6	Беларуская валютна-фондавая біржа	78 961
7	Прыёрбанк	69 408
8	БПС-банк	69 061
9	МАЗ	62 558
10	Белгархімпрам	48 923
11	Гродна Азот	44 770
12	Белшына	37 830
13	Белінвестбанк	33 511
14	ГТФ Нёман	30 664
15	Белзнешэканамбанк	30 150
16	Брэстгазапарат	29 001
17	Белгазпрамбанк	27 117
18	Гомельскі хімічны завод	26 514
19	МАПІД	26 492
20	Керамін	26 423

Крэдыт ЕўрАзЭС выратаваў золатавалютныя рэзервы

Але 30% атрыманых грошай адразу праелі.

Па выніках чэрвеня аб'ём золатавалютных рэзерваў Беларусі, разлічаны па стандартах МВФ, павялічыўся на \$557,7 мільёна. На 1 ліпеня ён склаў \$4,15 мільярда ў эквіваленце.

Разам з тым, у параўнанні з пачаткам года аб'ём ЗВР краіны паменшыўся на \$879,8 мільёна, ці на 17,5%.

Адкуль узяліся грошы? Дапамог першы транш крэдыту Антыкрызіснага фонду ЕўрАзЭС. Лагічна было б, калі б золатавалютныя рэзервы павялічыліся на тую самую атрыманую \$800 мільёнаў. Тым не менш, як высветлілася, дзяржава ўжо паспела «праесці» \$242 мільёны, гэта каля 30% крэдыту.

ЯВ

Беларускае прадпрыемства па выпуску мабільнікаў прададуць Кітаю

Спаборніцаць за пакет акцый будуць карпарацыі ZTE і Huawei.

Ужо сёлета адбудзецца конкурс па продажы 49,726% акцый ААТ «Прамсувязь». Прадпрыемства ўваходзіць у склад Міністэрства сувязі і інфарматызацыі. Яно займаецца выпускам тэхнікі — банкаматаў, антэн і нават мабільнікаў. Беларускія сотовыя тэлефоны рабіліся пры падтрымцы Кітая, але ўсё ад-

но не атрымалі распаўсюду на тэрыторыі краіны.

Першапачаткова конкурс планавалася правесці ў 2012 годзе. Аднак, паколькі да актыўна выказалі цікавасць адразу два інвестары, кітайскія карпарацыі ZTE і Huawei, было вырашана правесці конкурс сёлета.

Цяпер вядзецца падрыхтоўчая праца, у прыватнасці, праводзіцца ацэнка рынкавага кошту акцый арганізацыі.

ЯВ

Банкі і нафтаперапрацоўка — на продаж

Мясніковіч прапанаваў Азербайджану закупіцца.

Візіт прэм'ер-міністра Беларусі Міхаіла Мясніковіча ў Азербайджан не скончыўся заключэннем шматмільённага пагадненняў. Чыноўнік прыехаў на Каўказ, каб дамовіцца наконт будучых інвестыцый, але пакуль узгодненая толькі сумесная вытворчасць светладыёднай тэхнікі.

ЯВ

Стаўка рэфінансавання разганяецца да 20%

Яна была такой у 1992 і 2004 гадах.

З 13 ліпеня 2011 года стаўка рэфінансавання Нацбанка павялічыцца яшчэ на 2% і дасягне круглай лічбы 20% гадавых. Папярэдняе павелічэнне адбылося 22 чэрвеня, тады стаўка таксама вырасла на 2%.

У гэтым годзе стаўка ўзрастае ўжо шосты раз, але ўсё адно адстае ад узроўню

інфляцыі.

20% — стаўка сярэдзіны 2004 года. На такім самым узроўні яна трымалася і ў пачатку 1992 года.

Рост стаўкі фінансавання ўздыме стаўкі крэдытаў і дэпазітаў. На цяперашні момант прыбытковасць укладаў ужо дасягае 30% за год. Спажывецкія крэдыты ў некаторых банках выдаюцца — страшна сказаць — аж пад 33% гадавых.

ЯВ

Эдуард Занкавец: Захараў для мяне не прыклад

З былым галоўным трэнерам зборнай Беларусі па хакеі Эдуардам Занкаўцом мы сустрэліся раніцай у пятніцу ля «Мінск-арэны». Там якраз праходзіла нейкая імпрэза, звязаная з «Гербалайфам». «Хм, я думаў, што «Гербалайф» дачынэння да спорту не мае», — іранічна паціскае плячыма Занкавец.

«Рана ці позна гэта павінна было адбіцца»

«Наша Ніва»: Эдуард Канстанцінавіч, чым займаецеся пасля звальнення з пасады трэнера зборнай?

Эдуард Занкавец: На дадзены момант у мяне творчы адпачынак. Галоўны занятак — гэта сям'я. Маёй дачцэ хутка восем месяцаў. Таму ўсе заняткі звязаныя якраз з яе выхаваннем. Ніякіх прапановаў, якімі б можна было пахваліцца, пакуль не маю.

«НН»: Што ж не ўдалося на гэтым чэмпіянаце свету? Чаму ў выніку мы былі толькі чатырнаццатымі?

ЭЗ: Насамрэч не ўдалося многае — усяго пакрыху. Да чэмпіянату мы падышлі не ў аптымальным стане. З чым гэта звязана? Мы не зусім правільна спланавалі заключны этап падрыхтоўкі, бо было шмат пералётаў (Швейцарыя, Германія, Славакія). У гэты перыяд некаторыя хакеісты захварэлі — былі не ў ідэальным стане. Мы дапусцілі некаторыя памылкі ў камплектаванні. Такія гульцы, як Антонаў і Усенка, маглі дапамагчы нам. Цягам турніру былі не самыя ідэальныя звыны. Гэта памылкі трэнерскага штаба.

«НН»: Ці не выходзяць бокам нацыянальнай зборнай пралікі ў дзіцяча-юнацкім хакеі? Там мы ўжо пачалі прайграваць Даніі, Францыі...

ЭЗ: Гэта рана ці позна павінна было адбіцца. Канечне, нейкі запас у зборнай ёсць. Юнацкі хакей, магчыма, і не стаў горшым, чым раней, але ён саступае ў сваім развіцці камандам, якія правільна займаюцца дзіцяча-юнацкім хакеем, — гэта аб'ектыўны факт.

«НН»: Дык чаму саступаем? Маленькія заробкі дзіцячых трэнераў?

ЭЗ: Не ўсё залежыць ад заробку. Хаця матэрыяльнае ўзнагароджанне — таксама адзін з асноўных фактараў. Патрэбна, каб адпаведны заробак атрымліваў трэнер адпаведнага ўзроўню. Тады гэта прымусіць нашых спецыялістаў вучыцца, выходзіць на новыя ўзроўні.

«Мы не пераўзыходзім Данію і Нарвегію»

«НН»: Адрасу пасля чэмпіянату свету рэдактар «Прэсбюла» выгукнуў: «Мы — хакейныя ідыёты». Маючы такую цудоўную базу, паказваем не самыя высокія вынікі. Што думаеце пра гэта?

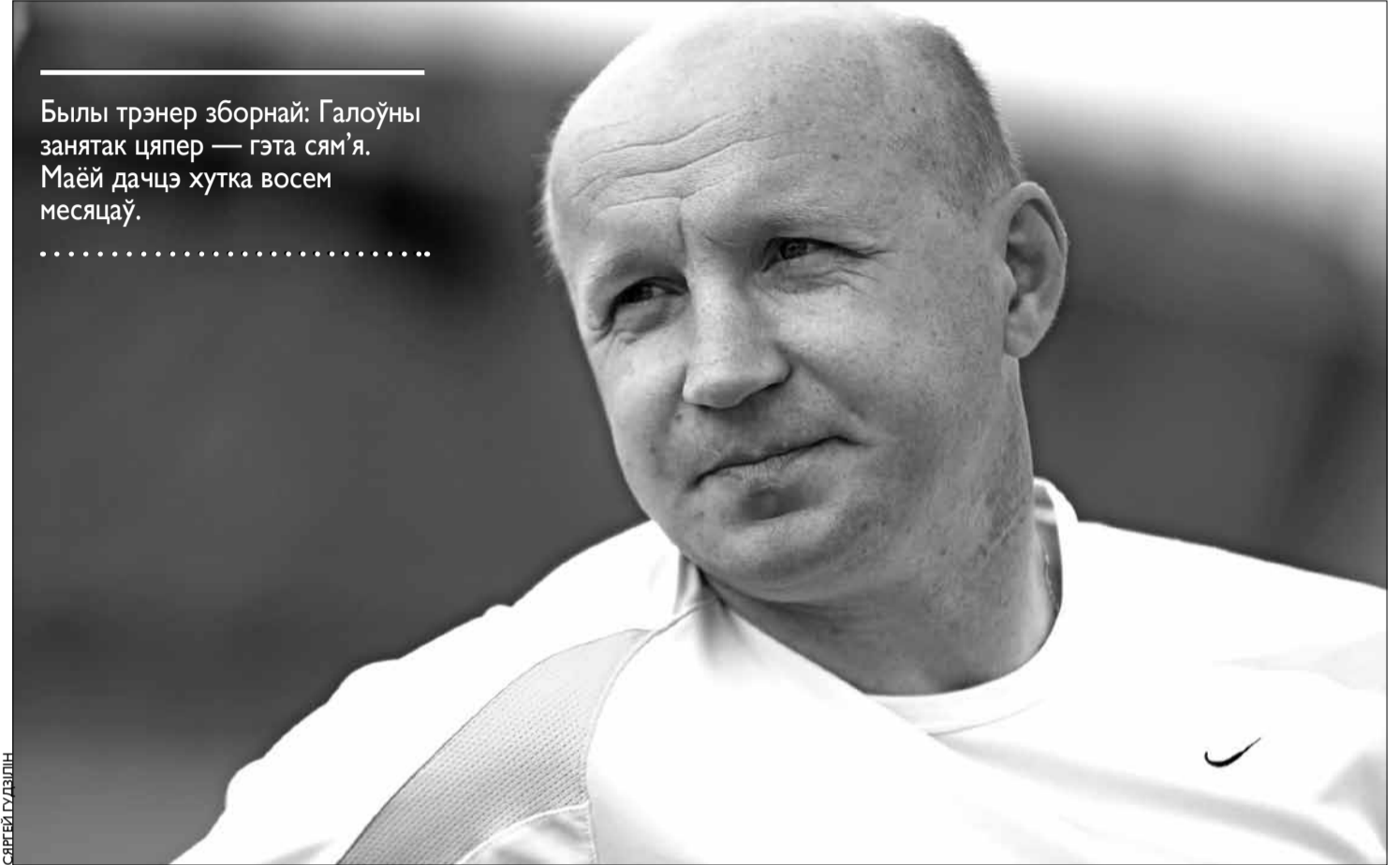
ЭЗ: Я не думаю, што гэта тычылася толькі нацыянальнай зборнай. Сапраўды, матэрыяльная база палепшала, але ў той жа час мы не пераўзыходзім такія краіны, як Данія, Нарвегія, у іх болей коўзанаў. Тым не менш, мы няправільна размяркоўваем нават тое, што маем, — гэта таксама факт. Пакуль нельга гаварыць, што мы нейкая гіганцкая хакейна дзяржава.

«НН»: У такім выпадку, можа, варта больш актыўна прыцягваць замежных спецыялістаў?

Эдуард Занкавец

нарадзіўся ў 1969 у Мінску. Пачынаў кар'еру ў 1986 у складзе мінскага «Дынама», якое гуляла ў першынстве СССР. Пасля распаду Саюза тры гады заставаўся ў складзе «Дынама». Потым гуляў у омскім «Авангардзе», першынстве Германіі, Даніі, Фінляндыі, ніжэйшых лігах Паўночнай Амерыкі. За зборную Беларусі згуляў 50 матчаў, дзе набраў 32 пункты. Удзельнік Алімпіяды-2004, дзе нашы былі чацвёртымі. Дапамагў Глену Хэнлану ў нацыянальнай зборнай. З 2010 па 2011 — галоўны трэнер зборнай Беларусі.

Былы трэнер зборнай: Галоўны занятак цяпер — гэта сям'я. Маёй дачцэ хутка восем месяцаў.

ЭЗ: Канечне. Той вектар, які ў свой час узяў Навумаў, калі прыязджалі амерыканскія, канадскія спецыялісты, даваў вынік. Зборная ў рэйтынгу з трынаццатага месца паднялася на восьмае. Прыязджалі настаўнікі, якія праводзілі трэнерска-адукацыйныя лагера для дзяцей, дапамагалі ў фізічнай падрыхтоўцы, коўзанні. Гэта быў нядоўгі перыяд, але ідэя была правільнай. На старым запасе не толькі хакеістаў, але і функцыянераў чакаць руху наперад не выпадае.

«Хакеісты гулялі за Хэнлана»

«НН»: У чым быў феномен Глена Хэнлана? Вы яму дапамагалі, можа, ведаеце, у чым сакрэт поспеху?

ЭЗ: Ён грунтаваўся на чалавечых якасцях. Для нашых хакеістаў гэты чалавек уяўляў сабой не проста іхнага трэнера, але і добрага чалавека, які можа знайсці да іх персанальны падыход, зразумець іх, даць ім тое, што ім падабаецца. Хакеісты гулялі за Хэнлана. Плюс да ўсяго, Хэнлан быў трэнерам НХЛ, які па сваіх ведах пераўзыходзіў тых трэнераў, якія працавалі ў Беларусі.

«НН»: У Хэнлана выходзіла ў Беларусі, але ў Славакіі не выйшла. Чаму?

ЭЗ: Я б не судзіў тут у катэгорыях «выйшла» — «не выйшла». Славакі на гэтым чэмпіянаце не прайгралі нікому больш за адну шайбу. У іх былі вельмі моцныя супернікі. І Фінляндыя (будучыя чэмпіёны), і Расія, і Чэхія. Славакі таксама цяпер ужо не такі грозны супернік, як была раней.

«НН»: Асабіста Вы многаму навучыліся ў Хэнлана?

ЭЗ: Канечне, Хэнлан зрабіў на мяне вялікі ўплыў, бо я сімпатызаваў яму ў працы. А яшчэ гэта быў мой першы настаўнік у трэнерскім плане. Асноўныя падыходы ў працы я ўзяў у яго.

«Не было прычын, каб застацца»

«НН»: Працягнуць працу ў зборнай Вы хацелі?

ЭЗ: Хацець можна многае. Мне падабалася працаваць з камандай. Але пакуль я не бачу прычын, каб мог сказаць: «Я павінен застацца ў зборнай».

«НН»: Нядаўна прачытаў, што Занкавец вельмі прыстойны настаўнік і праз гэта працу ў Беларусі знайсці не зможа. Што скажаце на гэта?

ЭЗ: (Смяецца). Прыемна чуць, што прыстойны. Калі ў мяне не будзе выбару і дая-

дзеца шукаць працу толькі ў Беларусі, то я яе знайду. І неабавязкова гэта будзе праца трэнера.

«НН»: Ужо два месяцы не могуць прызначыць Вашага наступніка ў зборнай. Хто б ім мог быць?

ЭЗ: Зборную мог узначаліць любы з маіх асістэнтаў. Яны добрыя спецыялісты. Трэнерам павінен быць чалавек прыстойны, які будзе хваляцца за беларускі хакей, а не разглядаць пасаду як месца для зарабляння грошай. Ён павінен бачыць прычыны, чаму ўзровень нашага хакея не расце.

«Навумаў — чалавек дзеяння»

«НН»: Раскажыце, як Вам працавалася з Навумавым падчас ягонага старшынства ў федэрацыі хакея.

ЭЗ: Ведаеце, нармальна працавалася. Канечне, чалавек ён неадназначны. Вельмі імпульсіўны. Часам ягоныя рашэнні дыктаваліся выключна эмоцыямі. Але ён быў чалавекам дзеяння. У тым выпадку, калі з ім знаходзіліся людзі, што маглі правільна падказаць, то шмат рабілася пазітыўнага.

«НН»: Цяпер проста многія хакеісты, ды і трэнеры згадваюць часы кіраўніцтва Навумава з нейкай настальгіяй, параўноўваючы з сённяшняй федэрацыяй.

ЭЗ: Тое, што быў рух пры ім, безумоўна. І чэмпіянат нейкі час развіваўся, і зборная падмялася. Сувязі з ім цяпер не падтрымліваю. Мы не сябравалі, проста былі рабочыя адносіны.

«Вялікія заробкі разбэшчваюць хакеістаў»

«НН»: Мінскае «Дынама» ў КХЛ — праект удалы ці няўдалы?

ЭЗ: Казаць адназначна, што няўдалы, я не магу. У мінулым сезоне на трыбунах было многа глядачоў. Хаця, магчыма, гэта было звязана не з камандай, а з тым, што ў нас цудоўная арэна. Даведаемся адказ у гэтым сезоне. Аб'ектыўна, што праект «Дынама» не выкарыстоўваецца ў інтарэсах зборнай.

«НН»: Людзі ходзяць глядзець на зорак «Дынама», пры гэтым наведвальнасць унутранага чэмпіянату катастрафічна падае.

ЭЗ: Падае не толькі наведвальнасць, але і ўзровень чэмпіянату, пасля сыходу «Дынама» і найлепшых хакеістаў у КХЛ. Здаецца, што ўпаў інтарэс функцыянераў да ўнутранага першынства. Тым не менш, не робіцца ніякіх

спробаў палепшыць чэмпіянат.

«НН»: Вялікія заробкі маладых хакеістаў не разбэшчваюць?

ЭЗ: Гэта было пару гадоў таму. Цяпер грошы не такія ўжо і вялікія. Безумоўна, гэта таксама адбіваецца. Я згодзен, гэта разбэшчвае. Калі гулец, якому няма і 20, атрымлівае больш за трэнера, які яго выхаваў, — гэта няправільна. Хакеіст павінен атрымліваць добры заробак пасля таго, як выйдзе на пэўны ўзровень. Тут перакос быў.

«НН»: За сітуацыяй з «Бэнглі» Захарава сачылі?

ЭЗ: Чытаў, але гэта не той чалавек, за лёсам якога я сачу. Мала ў чым гэты чалавек для мяне прыклад.

«Хакею ёсць на што раўняцца»

«НН»: З кім са зборнікаў найцяжэй працаваць?

ЭЗ: У Беларусі няма распешчаных мегазорак. Нашы зоркі НХЛ браты Касціцыны, Грабоўскі, Салей, у Расіі — Калужны, Кальцоў — яны ўсе добрыя гульцы і ніколі не адмаўляліся дапамагчы зборнай. Да кожнага патрэбна свой падыход. Нельга ўсім даваць аднолькавыя нагрукі. Калі трэнер гэта разумее, то праблемаў узнікаць не павінна.

«НН»: Не былі супраць, калі Ваш сын вырашыў стаць хакеістам?

ЭЗ: Не. Я гуляў у Даніі, калі сын упершыню стаў на канькі. Для сям'і ў той час галоўнай справай было наведванне маіх гульняў, трэніровак. Думаю, у сына іншага выбару не было, калі з пяці гадоў глядзеў, як тата гуляе. Не выступаў і не выступаю супраць ягонай хакейнай кар'еры. У хакеі, апроч каласальных нагрук, шмат пазітыўнага. І забітыя шайбы, і радасць родных. Ніколі не наракаў на лёс. І пераход у трэнеры мне даўся лёгка.

«НН»: Хакей у Беларусі стаў нацыянальным відам спорту, мае такую перспектыву?

ЭЗ: Перспектывы ёсць. Гады чатыры таму хакей можна было назваць галоўным відам спорту. Цяпер я так сказаць не магу. Паспехі таго ж футбола аб'ектыўна вышэйшыя. Там моладзь выступае добра. Мы бачым поспехі БАТЭ ў турнірах, якія каціруюцца ва ўсім свеце. У нас ёсць паспяховае баскетбалісткі. Хакею ёсць на што раўняцца. Хаця па выдатках ён, напэўна, народны від спорту. Трэба толькі гэтыя выдаткі размяркоўваць правільнай.

Гутарыў Зміцер Панкавец

Герої маўклівых пратэстаў

Кожны дзень ля турмы на Акрэсціна дзяжураць дзясяткі валанцёраў і сваякоў арыштаваных. Амаль цэлы дзень — з 9.30 да 18.00 — яны стаяць у чэргах, каб перадаць зняволеным перадачы.

Фатографу ўдалося таксама злавіць кадры, калі вязні вызіраюць праз краты з вокнаў турмы.

Сяргей Гудзілін, фота аўтара.

Нехта і дагэтуль не ведае, дзе дакладна знаходзяцца ягоня родныя.

Ранішняя праверка «акрэсцінскіх спісаў».

Ветэран дэмакратычнага руху Валер Шчукін на Акрэсціна.

Чакаць сваёй чаргі сямутаму даводзіцца паўдня.

Афармленне перадачы.

Кожны дзень ля муроў Акрэсціна дзяжурыць некалькі дзясяткаў чалавек.

Людзі падвозяць прадукты і напоі для арыштаваных.

Сярод арыштаваных «маўчуноў» — баец без правілаў

Раман Міраненка па мянушцы «Хірург» асуджаны на 10 сутак.

Сярод затрыманых падчас разгону маўклівай акцыі ў Мінску 3 ліпеня апынуўся знакаміты баец Раман Міраненка. Яго апазналі па фотаздымках з ізалятара на Акрэсціна чытачы «НН». Раман трапіў у кадр фатаграфа праз фортку камеры. Мужчына з накачаным целам і мноствам тату на ім.

Пасля ў рэдакцыю даслаў ліст сукамернік Рамана. Ён пацвердзіў, што гэта сапраўды Міраненка і што ў турме яго наведваў украінскі консул. Дарэчы, Раман жыве непдалёк ад чыгуначнага вакзала. І амаль штодня вяртаецца праз Прывакзальную плошчу з трэніровак.

Тэрмін арышту Рамана сканчаецца 13 ліпеня.

Раман Міраненка нарадзіўся ў горадзе Украінка каля Кіева. У Беларусі пазнаёміўся з будучай жонкай, сюды і пераехаў жыць. Летась нечакана для многіх заваяваў пояс чэмпіёна па змешаных адзінаборствах (баях без правілаў) «М-1 Селекш Беларусь» у вагавай катэгорыі да 84 кг. Але занятак такім відам спорту не прафесійны, а на аматарскім узроўні. На жыццё зарабляе іншым спосабам — як менеджар па продажы кандыцыянераў.

Да прыезду ў Беларусь Раман займаўся акадэмічным веславаннем. З дзяцінства хацеў займацца барацьбой, але мама забараняла. Урэшце, у старшых класах, ён паставіў яе перад фактам, пайшоў на вольную барацьбу, стаў кандыдатам у майстры спорту.

А ў Беларусі сябры прапанавалі яму паспрабаваць сілы ў баях без правілаў. Першым трэніраваў яго слаўны Віталь Гуркоў, чэмпіён свету па муай тай. Ён і паставіў Раману ўдар. У коле спартоўцаў пра яго толькі станоўчыя водгукі — як пра добрага чалавека.

У адным з інтэрв'ю на пытанне, з чаго пачынаць, каб стаць чэмпіёнам, ён адказвае: «З сябе. Выбрать мэту і ісці да яе. Рабіць па-чорнаму ў зале. У спорце ўсё вельмі проста: хто больш працуе, той і перамагае. Потам і крывёю».

Сяргей Макарэвіч

Асуджаны анархіст: пасля Валадаркі ў калоніі рай

Мікалай Дзядок адбывае пакаранне ў Магілёве.

Як паведаміла дзяўчына Дзядка Лера, Мікалай знаходзіцца цяпер у каранціне. Разам з ім там сядзіць іншы асуджаны анархіст — Яўген Васьковіч з Бабруйска.

«У знаходжанні тут (у калоніі) у параўнанні з турмой ёсць шэраг плюсаў і мінусаў, — напісаў Мікалай у лісце. — Але плюсаў усё-ткі больш, і асноўны ў тым, што я пастаянна знаходжуся на свежым паветры. З непрывычкі першы дзень расколвалася галава. Кормяць тут добра. У кашы ўвесь час трапляецца мяса. Ды ў параўнанні з Валадаркай тут усё смачнае. Учора нам паказвалі па

dvd прапагандысцкі фільм пра ПК-15, кіпгалту «адзін дзень з жыцця знявольнага». Дык настолькі крута ўсё распісалі, што я ўжо сумняюся, ці захочацца мне вызваліцца».

Дзядок напісаў, што падчас этапу ён ехаў разам з экс-кандыдатам у прэзідэнты Мікалаем Статкевічам. Размаўлялі.

Лера паведаміла, што рэгулярна атрымлівае лісты ад Мікалая. Але яе допісы да маладога чалавека не даходзяць.

Мікалай Дзядок быў асуджаны на чатыры гады і шэсць месяцаў калоніі ўзмоцненага рэжыму. Ён абвінавачваўся ў арганізацыі антымільтарысцкага шэсця пад Генеральным штабам, нападзе на шэраг будынкаў з групай анархістаў.

Праваабаронцы прызналі яго палітвязнем.

Па адной справе з Дзядком былі асуджаны і Ігар Аліневіч (8 гадоў калоніі ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй аўтамабіля),

Аляксандр Францкевіч (3 гады калоніі ўзмоцненага рэжыму), Максім Веткін (4 гады абмежавання волі з накіраваннем ва ўстанову адкрытага тыпу) і Яўген Сілівончык (1,5 года абмежавання волі з накіраваннем ва ўстанову адкрытага тыпу).

Напісаць Мікалаю Дзядку можна на адрас: 213105 г. Магілёў, Слаўгарадская шаша, п/а Вейна, папраўчая калонія № 15.

***

Прысуд анархістам пакінулі без зменаў. Такое рашэнне Мінскага гарадскога суда.

Касацыйную скаргу падавалі Мікалай Дзядок, Ігар Аліневіч і Аляксандр Францкевіч. Цяпер яны будуць звартацца ў вышэйшую інстанцыю. На судзе маладыя людзі сваёй віны не прызналі. Максім Веткін і Яўген Сілівончык, якія вінаватымі сябе лічаць часткова, рашэнне суда не абскарджвалі.

Сяргей Макарэвіч

Алесь Кіркевіч.
Лунае дзень, як сцяг

Лунае дзень, як сцяг,
Блакит празрысты,
І не аббудзецца працяг —
Не спаліць лісця.
Агонь і попель скроняў не крануць,
А розум застаецца чыстым,
Усё паўторыцца ізноў,
Усё карысна.

Алесь можна ліставаць на адрас: 211440 Віцебская вобл., г. Наваполацк, вул. Тэхнічная, 8, папраўчая калонія № 10. Кіркевічу Аляксандру Раманавічу.

Сцісла

• **Дамітрый Уса прайшоў абследаванне.** Дамітрый Уса пераводзілі з магілёўскай калоніі ў СІЗА №1 у Мінск для абследавання, каб пацвердзіць інваліднасць. Вядома, што 5 ліпеня яго прывозілі ў 6-ю клінічную паліклініку. На гэтым тыдні экс-кандыдата ў прэзідэнты павінны перавесці назад у калонію.

Напісаць ліст Усу можна на адрас: 213105 г. Магілёў, Слаўгарадская шаша, п/а Вейна, папраўчая калонія № 19.

• **Алег Гнедчык не атрымлівае лістоў.** Як паведаміла маці палітвязня, сын у калоніі не атрымаў ніводнага ліста, хаця жанчына піша яму рэгулярна. Такая акалічнасць высветлілася падчас іх тэлефоннай размовы.

Напісаць ліст Алегу Гнедчыку можна на адрас: 213004 Магілёўская вобл., г. Шклоў, папраўчая калонія № 17.

• **Някляева, Халіп і Радзін у прынялі ў Новазelandскае таварыства аўтараў.** Новазelandскае таварыства такім чынам салідарызуецца са знявольнымі аўтарамі па ўсім свеце.

• **Дашкевічу закратамі спаўняецца 30 гадоў.** 20 ліпеня ў палітвязня дзень нараджэння. Стала вядома, што ўвосені ў турме Дашкевіч мае ажаніцца з Настай Палежанкай.

Напісаць Змітру Дашкевічу можна на адрас: 213410, Магілёўская вобл., г. Горкі, вул. Дабралюбава, 16. Папраўчая калонія № 9.

КМ

Жарты Статкевіча: па яго пашпарце невыязныя паедуць у Ніцу

Палітвязень тэлефанаваў сваёй жонцы Марыне Адамовіч са шклоўскай калоніі. Асуджаны палітык паведаміў, што яго перавялі ў атрад №3. Ён сказаў, што важна пазначыць гэта ў лістах. Мікола знаходзіцца ў атрадзе, дзе раней сядзеў палітвязень Зміцер Дашкевіч. Змітра там памятаюць.

Дагэтуль няма ведама, што стала з пашпартам Статкевіча. Яго знікненне выявілася 27 чэрвеня, калі Марына Адамовіч паехала ў калонію да мужа. У судзе кажуць, што дакумент з матэрыяламі справы да іх не трапіў. Між тым у КДБ сцвярджаюць, што пашпарт у суд перадаваўся.

Пашпарт не згубілі, іранізуе Статкевіч. У ім стаіць яшчэ дзейная віза ў краіны Шэнгена. Ён пажартаваў, што неўязныя чыноўнікі хочуць скарыстацца магчымасцю, каб выехаць на адпачынак у Ніцу. І дадаў, што жанчынам з таго спісу няцяжка замаскіравацца пад яго.

КМ

Зміцер Бандарэнка шпіталізаваны

Як паведаміла жонка палітвязня Вольга, у мужа праблемы з міжпазваночнай грыжай. У лістах Зміцер напісаў, што ў шпіталі болі крыху паменшалі, але яму даводзіцца часта ляжаць пад кропельніцамі. У дадатак грыжа пачала заціскаць нервы з левага боку (да гэтага толькі з правага). Падчас апошняй сустрэчы Вольгі з мужам у яго амаль не рухалася нага. Ёсць верагоднасць паралізаваць абедзве

ногі. Зміцер сур'ёзна задумаўся пра аперацыю, абысціся без якой меркаваў раней. Пакуль дамоўлена пра кансультацыю ў нейрахірурга. А што будзе далей, жанчына не ведае.

Вольга Бандарэнка адзначыла, што пасля ліста дэпутата Еўрапарламента Марка Мігальскага і Аляксандра Мілінкевіча адміністрацыя калоніі вязням выдалі новую вопратку. Нават фатаграфавалі для нейкага выдання. Яна не ве-

дае, простае гэта супадзенне ці не.

Зміцер Бандарэнка, давераная асоба экс-кандыдата ў прэзідэнты Андрэя Саннікава, быў асуджаны на два гады калоніі за ўдзел у акцыі пратэсту 19 снежня 2010 года.

Кастусь Матушыч

Напісаць ліст Бандарэнку можна на адрас: 213105 г. Магілёў, Слаўгарадская шаша, п/а Вейна, папраўчая калонія № 15.

Што за рэзідэнцыя будуюцца на берэзе Мінскага мора?

Насупраць урадавай рэзідэнцыі «Заслаўе» будуюцца загадкавы жылы комплекс.

Першы раз да тэмы ўрадавых рэзідэнцый «Наша Ніва» звярнулася год таму. У артыкуле «Дзе жыць Лукашэнка?» мы налічылі з дзясятка «ставак» выканаўчай улады, раскіданых па ўсёй краіне. Яшчэ адну, адзінаццатую, павінен быў пабудаваць на тэрыторыі Белавежскай пушчы Юрый Чыж са сваёй кампаніяй «Трайпл».

Прайшоў год. Мінулі прэзідэнцкія выбары, Беларусь трапіла ў эканамічны крызіс, а рэзідэнцыі тым часам... пачалі множыцца. Не паспела насельніцтва абмеркаваць увядзенне яшчэ аднаго будынка для высокапастаўленых наведнікаў (між іншым, дванаццаціга) на Браслаўскіх азёрах, як высветлілася, што на падыходзе і чарговая будоўля! Падрыхтоўчыя працы распачаліся ў сталіцы на ўчастку паміж вуліцай Арлоўскай і праспектам Пераможцаў.

А тыдзень таму чытач з Мінскага раёна даслаў інфармацыю з над Мінскага мора:

«У нас штосьці будуюцца. Усе кажуць, што гэта новы Дразды. Невялікі такі спальны раён з 5 домікаў. Тры вялікія будынкі. І дзве меншыя хаткі. А таксама цяпляца, сховішча для гародніны, лазня агульная з вялікім басейнам + лазня меншая. Таксама будоўнікі расказваюць, што будуюцца фізкультурна-аздараўляльны комплекс, некалькі штук барбекю, некалькі гаражоў, хаткі аховы. Ну і драбніцы: помпавая, ачышчальная, вальверы для сабак, фантаны, электрападарожныя, генератар, трохметровы плот... Знаходзіцца ўсё гэта на процілеглым берэзе Мінскага мора насупраць урадавай рэзідэнцыі».

Інфармацыя падалася нам цікавай.

...Траса ў лесе каля Мінскага мора, за пару кіламетраў да рэзідэнцыі «Заслаўе-1». Направа — указальнік

да рэабілітацыйнага цэнтра для ветэранаў вайны, налева — непазначаная дарога. Паскокваем скрыжаванне, як раптам задумваемся, можа, правярць левы паворот? Вяртаемся і едем па лясной, але заасфальтаванай дарозе.

Праз кіламетр-два па правым баку бачым агароджу нейкай будоўлі. На пашпарце аб'екта ўказана, што тут узводзіцца «Жылы комплекс «Усход». Замоўца — СААТ «Усход-Буд».

Працы пачаліся 18 сакавіка 2009 года (указаны нават дзень!) і мусілі скончыцца ў снежні 2009 года. Пакуль фатаграфуем пашпарт, вароты ад'язджаюць убок і насустрач выходзіць ахоўнік. Ён неагрэсіўна, але настойліва адмаўляецца адказаць на пытанні любога кшталту. «Кажуць, тут поблізу рэзідэнцыя будуюцца?» — «З'ездзіце ў «Дразды» і спытайце». — «А тут будоўніцтва ўжо скончылася?» — «Званіце забудоўшчыку». Разумею, што нічога ўцямнага ахоўнік не скажа, і адпраўляемся далей. Вакол варотаў — некалькі трактароў і дзясяткі бытовак для рабочых. Значыцца, будоўніцтва працягваецца.

Неўзабаве яшчэ адно разгалінаванне. Як высветлілася пасля, дарога вядзе проста да пляжа, на які ўслед за намі паскокваем прадстаўнічы чорны «Мерседэс» з элітным нумарам «8000-XX7». А вось направа — свежапакладзены асфальт. Наперадзе да дрэва прыбітая рукапісная таблічка «УЕЗД ТОЛЬКІ ПРУЗАВЫМ». Ігнаруем яе і праз пару сотняў метраў упіраемся ў чарговыя вароты. Тут ахоўнік яшчэ больш негаваркі. Адзінае, што даведаем, — гэта другі пад'езд да таго самага жылога комплексу «Усход».

Пакруціўшыся вакол узбярэжжа, так і не знаходзім ніводнага падазронага месца. А вось вярнуўшыся ў Мінск, пачынаем шукаць, што за загадкавы комплекс «Усход».

Як высветлілася, кампанія-збудоўшчык не мае не тое што ніводнага пабудаванага аб'екта, але і нават уласнага сайта ў інтэрнэце. І такой кампаніі дазваляюць бу-

Рэндар жылога комплексу.

праектавальнікам жылога комплексу катэджнага тыпу сумарнай плошчай каля 12 000 м.

Апроч распрацоўкі ўсіх частак практнай дакументацыі, мы таксама ажыццяўляем мантаж сістэм ацяплення, вентыляцыі, кандыцыянавання, цеплазабеспячэння, аўтаматыкі, дыспетчарызацыі, водазабеспячэння і каналізацыі. На гэтым аб'екце мы таксама ажыццяўляем поўны комплекс працаў па будове кацельняў і топака.

Акрамя гэтага, мы выканалі пастаўку на гэты аб'ект абсталявання для сістэм атаплення, вентыляцыі, кандыцыянавання і кацельнага абсталявання, сярод якога: катлы Viessmann, вентустаноўкі VBW і DOSPEL, VRV-сістэмы Sanyo».

На спадарожнікавай мапе ад Google Maps бачна, што месца будоўніцтва знаходзіцца насамрэч насупраць ужо існуючай рэзідэнцыі, у адной з затокаў Мінскага мора.

Падыходзіць пад апісанне чытача «Нашай Нівы» і выгляд комплексу — некалькі катэджаў з чырвоным дахам.

Чытач пісаў нам яшчэ пра сувязь будоўлі з «Ітэрай», але нам адсачыць гэтага не ўдалося.

Назваць са 100%-й гарантыяй жылы комплекс «Усход» чарговай урадавай рэзідэнцыяй пакуль што нельга, але месца размяшчэння (на супраць існуючай рэзідэнцыі), рэжым аб'екта (ахова, вароты і трохметровы плот) і поўная адсутнасць інфармацыі пра продаж катэджаў як мінімум даюць падставы думаць, што інфармацыя, дасланая чытачом, праўдзівая. Застаецца даведацца, хто з дзяржаўных чыноўнікаў будзе выкарыстоўваць жылы комплекс на тры сям'і.

Віталій Несцераў

На заднім плане — загадкавыя катэджы.

Від са спадарожніка.

«Штодзень рабочыя сядзяць на смецці і папіваюць піва»

Жыхар Маладзечна напісаў, як адбываецца падрыхтоўка да «Дажынак» у асобна ўзятым доме.

У рэдакцыю «НН» звярнуўся жыхар Маладзечна, дзе сёлета будуць святкаваць «Дажынкi». Ён паскардзіўся на тое, якім чынам адбываецца рамонт аднаго з дамоў. Да ліста ён прыклаў некалькі дзясяткаў фота. Па яго словах, рамонт цягнуецца не адзін месяц. З пашпарта аб'екта вынікае, што рамонт мусіў пачацца ў лютым і праз месяц скончыцца.

«Дом нумар 54 па вуліцы Вялікі Гасцінец рамантуюць ужо 4-ы месяц. Пакуль яго жыхары атрымліваюць толькі страты. Кожны, нават невялікі дождж выклікае патопа на 2-х паверхах», — піша ён. Вось як, па яго словах, выглядае працоўны дзень рамонтнікаў: «Кожны дзень, у любы час дня, выходзячы з дому, я назіраю толькі, як рабочыя сядзяць на раскладзеным каля дома смецці і папіваюць піва».

Жыхар дома скардзіцца, што іх двор больш падобны да велізарнай звалкі, дзе валяецца ўсё — ад жалеззя да старога шыферу.

Далей ён пералічвае страты, якія панеслі жыхары дома ў часе рамонту. У выніку таго, што рабочыя падпіралі ўваходныя дзверы і не выключалі пры гэтым дамафон, апошні сапсаваўся. А набывалі яго жыхары на ўласныя сродкі.

Пасля моцнага дажджу на трэцім паверсе заліло тры кватэры. Адна з затопленых кватэр у сваю чаргу падтапіла жылло паверхам ніжэй. Акрамя таго, вадой заліло пад'езд, які жыхары дома рамантавалі таксама самастойна.

Абураны мужчына задаецца пытаннем, хто будзе кампенсаваць нанесеную шкоду.

У інфармацыйным адзеле будаўнічай фірмы «Сервіс Тэк Кампанія» (Магілёў), якая займаецца рамонтам дома №54, карэспандэнту «НН» спачатку паралілі патэлефанаваць праз гадзіну, каб пачуць камен-

тар дырэктара. Праз гадзіну адказалі, што кіраўніцтва, на жаль, адсутнічае. І дадалі, што, па іх звестках, на азначаным аб'екце ў Маладзечне ў кампаніі ніякіх сур'ёзных пра-

блем не зафіксавана. Мы перадалі прэтэнзіі жыхароў дома ў Маладзечне кіраўніцтва «Сервіс Тэк Кампанія».

Сямён Печанко

У Віцебску перад канцэртамі Лявонцьева наляцеў ураган і правалілася зямля

9 ліпеня вялікі прывал утварыўся на вуліцы Леніна ў Віцебску пасля ўрагану, які пачаўся перад канцэртамі Валерыя Лявонцьева на «Славянскім базары». Вечер дасягнуў ураганнай сілы, і на хвіліну ўвесь Летні амфітэатр ператварыўся

ў вялізны душ Шарко.

Праз дождж канцэрт Валерыя Лявонцьева пачаўся з 35-хвілінным спазненнем.

Патокі дажджавой вады выклікалі прывал зямлі на вуліцы Леніна, побач са знакамітым «сінім

домам» і пірамідай «Марка». Тут, якраз насупраць месца, дзе пачалі пракладаць новы падземны пераход, побач з каналізацыйным люкам утварылася яма дыяметрам і глыбінёй каля 1,5 метра.

Народныя навіны Віцебска

Расіяне масава скупляюць тавары ў крамах Гомеля

Яны бяруць муку, мяса й малака.

Жыхары Бранскай вобласці масава скупляюць беларускія тавары ў Гомелі. Напрыклад, 9 ліпеня на аўтастанцы каля гіпермаркета «Лінія» амаль палова аўтамабіляў была з нумарамі 32-га рэгіёна Расіі — Бранскай вобласці. Прыязджаюць у Гомель па прадукты з Навазыбкава, Клінцоў, Бранска. «Усё купляем, бо ў вас танней: курс абмену для нас выгадны. Бяром муку, малако й мяса», — сказаў адзін з такіх чаўнакоў.

Вывозіць прадукцыю расіянам можна без абмежаванняў — на мяжы няма мытнага кантролю. Паводле афіцыйных звестак, абнародаваных на пленарнай нарадзе ў Гомельскім аблвыканкаме, расіяне скупляюць у гомельскіх крамах да 10% прадуктаў.

Паводле БелаПА

Прайшло тры месяцы з часу тэракту ў метро

Выбух прагрымеў у панядзелак, 11 красавіка, прыкладна ў 17:55, на станцыі метро «Кастрычніцкая». Загінулі і потым памерлі ад ран 15 чалавек, больш за 200 былі шпіталізаваныя.

Меркаванія тэрарысты былі затрыманыя беларускімі спецслужбамі праз суткі пасля выбуху. Следства пакуль іх прозвішчаў не называе.

Ля ўваходу на станцыю «Кастрычніцкая» ўсталяваная часова мемарыяльная шыльда.

АГ

«Світанак» будзе шыць для Adidas

Сярод іншых кліентаў кампаніі — Valentino і MEXX.

Паводле словаў дырэктаркі прадпрыемства Ларысы Кузняцовай, перш чым даручыць выкананне сваіх замоваў аршанскім швачкам, замежныя партнёры правялі аўдыт прадпрыемства і сур'ёзна правярылі яго абсталяванне, кваліфікацыю персаналу і нават вывучылі забяспечанне сацыяльных гарантый калектыву.

Паводле БелТА

Застанемся без штаноў?

Мясніковіч: Беларусь вядзе перамовы аб продажы Расіі сямі найбуйнейшых прадпрыемстваў.

Тое, што старанна хаваецца ўнутры краіны, Міхаіл Мясніковіч агучыў у Маскве. Урад Беларусі вядзе з расійскімі інвестарамі перамовы аб продажы сямі буйных дзяржкампаній. Ён агучыў спіс у кулуарах беларуска-расійска-казахскай канферэнцыі.

Паводле яго слоў, абмяркоўваецца купля «Гродна Азота» «СІБУРама» і «Раснафтай», «Нафтана» — «ЛУКОЙЛам», «Белтрансга-

за» — «Газпрамам», Мазырскага нафтазавода — «Раснафтай», дзярждолі беларускага МТС — «спадаром Еўтупэнкавым», МАЗа — «Расейскімі машынамі» і «Растэхналогіямі», «Інтэграла» — «Растэхналогіямі».

«Перамовы маглі б быць больш дынамічнымі», — сказаў ён, адказваючы на пытанне аб тым, наколькі актыўна вядуцца перамовы.

На пытанне, ці абмяркоўваецца купля «Уралкаліем» «Беларуськалія», Мясніковіч адказаў: «Пакуль у іх прапанова не сфармулявана. Я не ведаю, можа, яны не хочуць».

Гаворачы аб прагрэсе ў пытанні прыватызацыі «МАЗа» «КАМАЗам», М. Мясніковіч паведаміў,

што была абраная кампанія-ацэншчык, і ацэнка «МАЗа» была праведзена. «Гэта грэба спытаць у спадара Чэмежава, чаму ён тры месяцы выбіраў кампанію, якая будзе ажыццяўляць ацэнку», — сказаў беларускі прэм'ер, каментуючы заяўку тэрмінаў перамоў.

Асобна Мясніковіч прызнаў, што ў выпадку «Белтрансгаза» — «гэта ўпершыню ў гісторыі Еўропы, калі суверэнная дзяржава адмаўляецца ад газатранспартнай сістэмы на карысць партнёра па Мытным саюзе».

Паводле яго слоў, у аўторак пытанні формулы цаны на газ для Беларусі і прыватызацыі «Белтрансгаза» абмяркоўваліся на сустрэчы

з прэм'ерам РФ Уладзімірам Пуціным. «Я думаю, што будзе разумны кампраміс», — сказаў Мясніковіч.

Ягонныя словы цытуюць інфармацыйныя агенствы.

Прыватызацыя беларускіх актываў была адной з умоваў выдачы Беларусі антыкрызіснага крэдыту ЕўрАзЭС. Дагэтуль Беларусь застаецца краінай з найвялікшай доляй дзяржаўнай уласнасці. Аднак прыватызацыя найважнейшых прадпрыемстваў капіталам Расіі можа прывесці да ўзмацнення залежнасці — і без таго татальнай.

Мікола Бугай

Помнік шапаголікам з'явіўся ў Мінску

І не абы-дзе, а каля абноўленага ЦУМа.

Новая бронзавая скульптурная кампазіцыя аўтарства нястомнага Уладзіміра Жбанавы з'явілася ў Мінску. Гэтым разам яна ўвекавечвае адну з праяваў, ці, калі хочаце, загану, сучаснага грамадства — шапагалізм. Шапагалізм, ці па-навуковаму аніяманія, азначае прагу набывання без развагі і практычнай патрэбы. Скульптар Жбанав, каб апісаць з'яву з дапамогай бронзы, выкарыстаў вобраз сям'і: дзеці — хлопчык і дзяўчынка — углядаюцца ў вітрыну гандлёвага кіёска, іх бацькі стаяць побач, бацька, пераможаны неабходнасцю непазбежных выдаткаў, цягнецца ў кішэню па грошы.

Скульптуры Уладзіміра Жбанавы абжылі вуліцы сталіцы. Дзяўчынка з дзіравым парасонам у Міхайлаўскім скверы, мужчына з цыгарэтай (гэты элемент змяняецца дзякуючы клопату арміі прыхільнікаў скульптуры), фатограф, які здымае даму з сабаккам, і некаторыя іншыя.

Сямён Печанко

Беларусь выслала двух украінскіх дыпламатаў

Паміж Беларуссю і Украінай разгарэўся дыпламатычны скандал.

Яшчэ месяц таму з Беларусі былі высланыя два супрацоўнікі пасольства Украіны ў Беларусі — вайсковыя аташэ. Пра гэта даведалася украінская газета «Дзеркало тижня».

Украіна прыняла рашэнне ў адказ, выславшы вайсковага аташэ пасольства Беларусі ў Кіеве Андрэя Каюка.

У канцы красавіка Аляксандр Лукашэнка абвінаваціў кіраўніцтва Украіны ў «вашывасці». Як паведамілі крыніцы «Дзеркала тижня», украінскі прэзідэнт Віктар Януковіч вырашыў перадаць свой адказ праз прэм'ера Міколу Азарова, які 19 мая знаходзіўся з візітам у Мінску. Сутнасць адказу невядомая. Але ён выклікаў негатыўную рэакцыю беларускага кіраўніка і прывёў да высылкі украінскіх дыпламатаў.

Сяргей Гезгала

Някляеву — 65

Свой дзень народзінаў паэт і палітык адзначыў 9 ліпеня.

Юбілей ён адзначаў у коле самых блізкіх родных і сяброў.

Вырас паэт у мястэчку Крэва каля Смаргоні. Быў кандыдатам у прэзідэнты ў 2010 годзе. У дзень выбараў яго збілі так, што ён яшчэ доўгія месяцы хадзіў з сінякамі пад вачыма.

Многая лета паэту і грамадзяніну.

Сяргей Гезгала

Ці хочаце Вы папрацаваць у германскім парламенце?

Германскі Бундэстаг і тры ўніверсітэты г. Берліна штогод даюць магчымасць прыкладна 120 маладым людзям з 28 краін на працягу пяці месяцаў знаёміцца з працэсам прыняцця палітычных рашэнняў у Германіі.

Міжнародная парламенцкая стыпендыя (МПС) прапануваецца выпускнікам вышэйшых навучальных устаноў, якія цікавяцца палітыкай і жадаюць актыўна ўдзельнічаць у грамадскім жыцці сваёй краіны. Падчас 15-тыднёвай стажыроўкі ў аднаго з дэпутатаў Бундэстага стыпендыяты змогуць атрымаць практычны досвед у сферы парламенцкай дзейнасці.

Сярод патрабаванняў да стыпендыятаў: узрост да 30 гадоў, скончаная вышэйшая адукацыя і вельмі добрыя веды нямецкай мовы.

Пачатак стажыроўкі: 1 сакавіка 2012 г.

Заяўкі прымаюцца ў пасольстве Германіі ў Мінску да 31 ліпеня 2011 г.

Больш падрабязную інфармацыю Вы знойдзеце на сайце Германскага Бундэстага www.bundestag.de/IPS і пасольства Германіі ў Мінску www.minsk.diplo.de

Вычварэнец застаўся беспакараным, памірыўся з пацярпелай

Неймаверны выпадак здарыўся на станцыі «Фрунзенская».

У Мінску 27-гадоваму вычварэнцу ўдалося пазбегнуць крымінальнай адказнасці дзякуючы прымірэнню з пацярпелай. Як расказалі ў пракуратуры, ініцыянт адбыўся раніцай 24 лютага ў перапоўненым электрацягніку метро на пад'ездзе да станцыі «Фрунзенская».

Паводле прызнання маладога чалавека, у гушчы людзей, апянуўшыся прыціснутым да дзяўчыны, што стаяла побач, ён узбудзіўся, дастаў член і дакрануўся ім да рукі выпадковай спадарожніцы. Тая падняла крык, і

на станцыі вычварэнец пакінуў вагон.

Аддзелам дазнання Маскоўскага РУУС маладому чалавеку — ён жанаты і выходзіць сына — было выстаўлена абвінавачванне ў хуліганстве. Сваімі дзеяннямі ён прынізіў чалавечую годнасць пацярпелай, гаварылася ў абвінаваўчым заключэнні. Матэрыялы справы былі перададзеныя ў пракуратуру для накіравання ў суд. Аднак затым справу спынілі на падставе заявы пацярпелай, з якой мінчук з ненармальнымі сексуальнымі фантазіямі памірыўся і кампенсаванне ёй маральную шкоду. Пра памер адплатнага ў пракуратуры маўчаць.

Паводле БелаПАН

«Таксіст» Самі Насэры трапіў у псіхбальніцу

Спачатку яго пасадзілі ў турму за неадэкватныя ўчынкі, а там ён спрабаваў перарэзаць сабе горла.

Самі Насэры стаў вядомы пасля ролі таксіста ў кульгавых прыгодніцкіх камедыях Люка Бэсона «Таксі». Там ён іграў самародкакіроўцу.

Слава і грошы закружылі акцёру галаву. Яго не раз затрымлівалі за рулём нецвярозым. Адночы па п'яні ён нават збіў паліцыянтку. Яго арыштоўвалі таксама за дэфіляванне аголеным па набярэжнай у Канах — таксама п'яным.

Нарэшце яго пасадзілі ў турму на 16 месяцаў за напад на чалавека з нажом. Але псіхоз працягваўся і за кратамі. 50-гадовы французскі акцёр зрабіў спробу перарэзаць сабе горла. Гэта здарылася ў турме горада Грас, што на поўдні Праванса.

Насэры ўратаваўся. Зараз яму давядзецца прайсці курс лекавання ў адной з псіханеўралогічных клінік.

СГ

Школа стрыптызу

Эратычныя танцы выходзяць за межы начных клубаў і робяцца фітнэсам для соцень беларусак. Фотарэпартаж Сяргея Гудзіліна.

З пачатку 2000-х у Беларусі ў прыватных школах танцаў пачалі адкрывацца групы эратычнага танцу, стрыптызу, стрып-дэнсу і стрып-пластыкі. Такія курсы для аматараў у большай ступені распаўсюджаны ў славянскіх краінах. На Захадзе гэтым займаюцца толькі прафесіяналы — танцоркі з начных клубаў і кабарэ. Заняткі там ідуць удзень, калі няма наведнікаў.

Наведніцы групы стрып-дэнсу школы танцаў Queens пагадзіліся на прысутнасць фатографа падчас сваіх заняткаў. У групе шэсць дзяўчат. Яны не прафесійныя танцоркі стрыптызу. Узрост — ад 18 да 30, хаця бываюць такія, што займаюцца і пасля 40. Чаму менавіта стрыптыз? Нехта вучыцца танцаваць для свайго каханага, хтосьці хоча скарэктаваць фігуру, а для некага проста фітнэс — гэта сумна. Падчас танцу на жэрдцы працуюць усе групы мышаў — гэта дапамагае мець атлетычнае і прыгожае цела. Увогуле стрыптыз — танец для вельмі скаардынаваных людзей з добрай расцяжкай.

Група кіруе інструктар Вольга. У пачатку заняткаў усё як у звычайным фітнэсе — размінка і расцяжка. Пасля гэтага, пад музыку, наведніцы адпрацоўваюць элементы эратычнага танцу. Прафесійная вопратка на занятках стрыптызам — абутак на высокіх абцасах і зручнае адзенне для фітнэсу, некаторыя дэталі якога пасуюць і да эратычнага танцу.

У школах танцаў, што вучаць сталічных жанчынаў стрыптызу, існуе некалькі ўзроўневых груп. Заняткі праходзяць з інструктарамі ў групах па 5-7 чалавек — так прасцей сачыць за «адукацыйным працэсам». Для танцаў выкарыстоўваюцца звычайныя памяшканні, як у дзясятках фітнэс-клубаў. Толькі ў іх абавязкова мусіць быць жэрдка. Яе прафесійнае найменне — пілон. Пілоны адрозніваюцца дыяметрам — больш тонкія для прафесійных танцораў, таўсцейшыя — для аматараў.

Тым часам заняткі ў групе падыходзяць да танцаў на пілоне. Дзяўчаты ў групе, якая мне трапілася, вельмі спрактыкаваныя і не саромеюцца дэманстраваць сваё майстэрства. На пытанне, ці не жадаюць яны перайсці з «аматарскай» катэгорыі ў прафесійную, кажуць, што гэта занятак для сябе — стыль жыцця. Дарэчы, прыгожы стыль.

Стрыптыз

(англ. strip — раздзявацца і tease — дражніць) — эратычныя танцы, мастацтва выяўлення сэксуальнасці ў танцы. Першы ў свеце стрыптыз быў паказаны 9 лютага 1893 года

ў знакамітым кабарэ Мулен Руж, падчас вечарыны, зладжанай парыжскімі студэнтамі. На сцэну выйшла жанчына пад сцэнічным імем Мона і раздзелася. За гэта яе аштрафавалі на 100 франкаў. Стрыптыз можа быць як мужчынскі

так і жаночы, таксама існуе і антыстрыптыз — калі жанчына павольна апранаецца пад музыку. Акрамя гэтага ёсць некалькі відаў эратычных танцаў, блізкіх да стрыптызу, у культуры розных народаў.

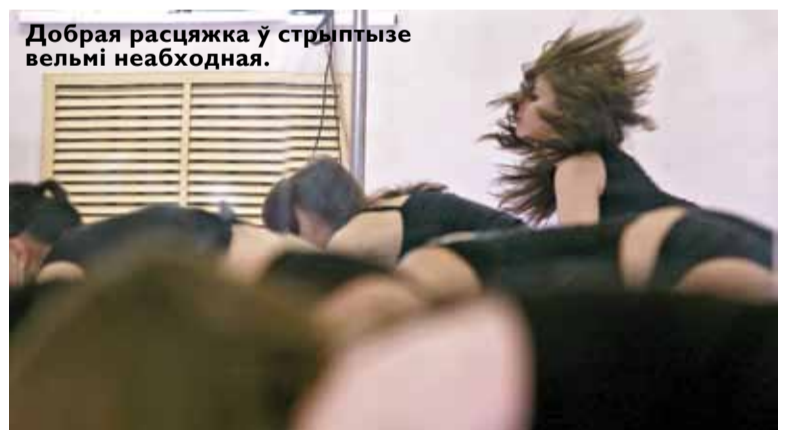
Інструктар групы Вольга дэманструе элементы самага эратычнага танцу.

Перад заняткамі дзяўчаты пераапранаюцца ў «прафесійнае адзенне».

Добрая расцяжка ў стрыптызе вельмі неабходная.

Кароткі тайм-аўт.

Парны танец на пілоне.

Юбілей Вялікай рэформы

Сёлета — 150 гадоў скасавання прыгоннага права. Піша **Алег Дзярновіч**.

Спадчына Залатоў эпохі

Прыгон застаўся нам у спадчыну ад «Залатога веку» Вялікага Княства Літоўскага. У свой час прыгон быў прагрэсіўнай з'явай: ён змяніў рабства.

Цэны на аграрную прадукцыю ў краінах Заходняй Еўропы, дзе бурліва развіваліся рамяство і мануфактурная вытворчасць, хутка раслі, і сельская гаспадарка ВКЛ стала працаваць на замежныя рынкі. Магчымасць выгаднага збыту сельгаспрадукцыі стымулявала шляху падвышаць прадукцыйнасць маёнткаў і нормы працы сялянства на шляхецкай зямлі. Але ж традыцыйныя нормы павіннасцяў і правілы свабоднага пераходу сялян перашкаджалі. Вось тут на арэне сацыяльных адносін і з'яўляецца прыгон. Юрыдычнае прымацванне сялян да зямлі стала галоўным сродкам прымусу да ўсё большай працягласці працы на землеўласніка.

Пашырэння прыгону на нашых землях, а таксама ў Польшчы, Усходняй Аўстрыі, Паўночна-Усходняй Германіі адбылася ў той час, як у шырокай паласе ад Заходняй Германіі да Англіі прыгоннае права знікала зусім. Гэта была наша плата за перыферыйнае становішча ў свеце, дзе зараджаўся капіталізм.

Адліканне заканадаўчага афармлення прыгону ў ВКЛ вядзецца ад вялікакняскага Прывілея 1447 г. А закончаны гэты працэс слаўным помнікам кваліфікацыі права — Статутам 1588 г.

Але запрыгоненне і Вялікая аграрная рэформа Жыгімонта Аўгуста («Валочная памера») мелі той станоўчы вынік, што зліквідавалі рабства, якое дасталася ВКЛ яшчэ ад часоў Кіеўскай Русі. Рабы («чэлядзь нявольная») былі пасаджаны на зямлю і сталі прыгоннымі.

У Расіі, на той час больш сацыяльна адсталай краіне, юрыдычнае афармленне прыгону пачалося пазней і закончылася ў 1649 г. Саборным улажэннем цара Аляксея Міхайлавіча. Пік жа прыгонніцтва прыпаў на перыяд вестэрнізацыі — рэформы ажыццяўляліся абсалютысц-

кай дзяржавай з выкарыстаннем прымусовых, пазаяканамічных метадаў мабілізацыі грамадства.

Прававыя паўнамоцтвы расійскага дваранства былі неверагодныя — у 1765 г. памешчыкі атрымалі права ссылаць сваіх сялянаў на катаргу. Адначасова сялянам было строга забаронена падаваць «чалабітныя» на сваіх памешчыкаў.

«Сялянская рэспубліка» Бжастоўскага

У Рэчы Паспалітай існавала разуменне, што прыгон перашкаджае развіццю. Але абмежаваныя паўнамоцтвы цэнтральнай улады — караля — не дазвалялі ёй замахнуцца на прывілеі шляхты.

Самыя харызматычныя асобы са шляхецкага стану ішлі на смелыя эксперыменты. У другой палове XVIII ст. у маёнтку Мерач Віленскага павета граф Павел Ксаверы Бжастоўскі правёў кардынальныя рэформы — Статутам 1769 г., выдзеным са згоды сялянаў, апошнія абвешчаліся асабіста вольнымі. У 1786 г. панская зямля была раздзеленая сялянам, а адпрацоўкі заменены чыншам (грашовым падаткам). У гонар уласніка ад 1767 г. маёнтка стаў звацца Паўлава. А пасля стварэння органаў сялянскага самакіравання гэтая тэрытарыяльна-гаспадарчая адзінка атрымала назву «Паўлаўская рэспубліка».

Падканцлер ВКЛ Яхім Храптовіч у 1770-я стварыў у сваіх Шчорсах узорную гаспадарку. У яго фальварках працавалі толькі найманьня работнікі з ліку мясцовых сялянаў. Прыгонных Храптовіч пераводзіў у статус арандатараў. Шчорсаўскія фальваркі сталі аднымі з найурадлівейшых у краі. Некаторыя рэформы Храптовіча мелі паралелі ў маёнтку Бжастоўскага, але заснаванне «сялянскай рэспублікі» было беспрэцэдэнтным.

На дзяржаўным узроўні рэформы прабіраліся цяжка. Нават Канстытуцыя 3 мая 1791 г. не ліквідавала прыгон. Дзяржава толькі брала пад кантроль выкананне дамоваў паміж землеўласнікамі і іх сялянамі. І толькі ў Паланецкім універсале — заканадаўчым акце начальніка Паўстання 1794 г. Тадэвуша Касцюшкі, выдзеным 7 мая 1794 г., сяляне аб'яўляліся асабіста вольнымі, але зямлі не атрымлівалі.

Павал Ксаверы Бжастоўскі. Карціна Ксаўера Фарбэ, 1797 г. Пад уплывам ідэяў Русо ён правёў радыкальныя пераўтварэнні ў сваім маёнтку Мерач (Паўлава). За адно пакаленне яго былі прыгонныя сталі свядомымі грамадзянамі і гаспадарлівымі фермерамі.

Сабатаж на месцах перашкаджаў рэалізацыі закону, а ў наступным, 1795 г., здарыўся і Трэці падзел Рэчы Паспалітай — дзяржава знікла з карты Еўропы.

Новае запрыгоненне

Царскі ўрад праводзіў палітыку насаджэння расійскага памеснага землеўладання ў краі. Былыя дзяржаўныя і духоўныя ўладанні, канфіскаваныя маёнткі шляхты, якія адмовіліся прысягнуць, маёнткі ўдзельнікаў паўстанняў раздаваліся расійскім вяльможам і чыноўнікам. Толькі ў 1771–1801 г. у беларуска-літоўскіх губернях было падаравана 250,4 тыс. «рэвізскіх душ» (г.зн. мужчын) сялян. Найперш разышліся дзяржаўныя землі: графу Завадоўскаму дасталася Магілёўская эканомія (каля 26 тыс. сялянаў), князю Папёмкіну — Крычаўскае староства (звыш 14 «душ»), графу Румянцаву — Гомельская эканомія (11,1 тыс. прыгонных). Раздача казённых зямлі пагаршала прававое становішча сялянаў — цяпер яны не маглі нават скардзіцца ў дзяржаўны суд на ўладароў.

Палякам больш пашэнціла. У 1807 г. пад пратэктаратам Францыі было ўтворанае Варшаўскае княства. Напалеон зацвердзіў яго Канстытуцыю, якая абвешчала ліквідацыю прыгону. Хутка-пльннасць падзей вайны 1812 г. не дазволіла рэалізаваць падобныя рэформы на нашых землях.

Доўгі шлях

Але і ў Расіі насяявала разуменне неабходнасці скасавання прыгону. На большай частцы тэрыторыі Расійскай імперыі прыгоннага права не існавала ўвогуле — у Сібіры, у азіяцкіх губернях і казакіх абласцях, на Паўночным Каўказе, у Фінляндыі і на Алясцы. Крокі на перспектыву спрабаваў рабіць Аляксандр I, які ў 1803 г. сваім «Указам пра вольных хлебарабаў» прапісаў юрыдычны статус вызваленых сялянаў. У 1816–1819 г. прыгон быў скасаваны ў прыбалтыйскіх губернях. Не пашэнціла латышам Латгаліі, якія жылі ў межах Віцебскай губерні, — тут прыгон пратрываў надалей.

Супраць ліквідацыі прыгону рэзка выступала дваранства, апірышча расійскага абсалютызму. Але да 1850-х у Расіі складалася сітуацыя, калі скасаванне прыгону магло адбыцца і без згоды памешчыкаў. Да сярэдзіны XIX ст. 2/3 дваранскіх маёнткаў і прыгонных сялянаў былі закладзеныя ў забеспячэнне атрыманых ад дзяржаўнага скарбу пазыкаў. Варта было пачаць працэдуру прымусовага выкупу закладзеных маёнткаў — і большасць іх перайшла б да дзяржавы, а прыгонныя аўтаматычна сталі б дзяржаўнымі. У часы Мікалая I такі план і распрацоўваўся, што выклікала незадаволенасць дваранства. Пашыраліся і сялянскія хваляванні. Таму новы ўрад Аляксандра II вырашыў паскорыць вырашэнне пытання.

Праграма адмены прыгону была выкладзеная Аляксандрам II у рэскрыпце (лісце цара, які меў значэнне прававога акта) да віленскага генерал-губернатара Назімава. Чаму менавіта да віленскага? Гісторыкі мяркуюць, што шляхта Беларусі і Літвы, аграрныя гаспадаркі якіх былі сярод самых развітых у Расійскай імперыі, была найбольш падрыхтаваная да правядзення рэформы. А цэнтральнаму ўраду трэба было атрымаць пазітыўны водгук на прапановы настолькі сур'ёзных зменаў.

Паводле прапановы цара, прадугледжвалася ліквідацыя асабістай залежнасці сялянаў пры захаванні зямельнага фонда ў руках дваранства. Сялянам выдзялялася пэўная колькасць зямлі, якую яны павінны былі яшчэ выкупляць. Юрыдычная залежнасць сялянаў ліквідавалася пасля заканчэння пераходнага перыяду — праз 12 гадоў.

Гэтыя прапановы леглі ў аснову падпісанага царом 19 лютага (3 сакавіка) 1861 г. Маніфесту і цэлага шэрагу Палажэнняў пра рэформу. Адзінае, што 12-гадовы перыяд залежнасці быў зменены на 9-гадовы перыяд часовых абавязкаў.

Мы можам ацаніць Сялянскую рэформу, пачатую ў 1861 г., як вобітную з'яву, якая прывяла да ўзнікнення капіталістычнай Расіі. Але не варта забывацца, якімі метадамі і за чый кошт царскі ўрад

праводзіў пераўтварэнні. У Цэнтральнай Расіі сяляне вымушаныя былі выкупляць зямлю, на якой яны працавалі дзесяцігоддзямі, па кошце ў сярэднім у 2,2 разу вышэйшым за рынкі, а ў асобных выпадках кошт выкупу ў 5–6 разоў пераўзыходзіў рынкі. Такім чынам, умовы вызвалення сялянаў у Расіі былі горшымі, чым у Прыбалтыцы, дзе прыгонныя былі вызваленыя яшчэ Аляксандрам I без зямлі, але і без неабходнасці выплачваць выкуп за сябе.

Сваю спецыфіку мела ажыццяўленне рэформы ў Беларусі. Паўстанне радыкальных шляхецкіх колаў ў 1863 г. пад лозунгамі ліквідацыі расійскага панавання і стварэння дэмакратычнай Рэчы Паспалітай прымусіў царызм шукаць падтрымку сярод сялянства. Падчас Паўстання за кожнага схопленага інсургента селянін атрымліваў ад 3 да 5 рублёў, а за знойдзены ў шляхецкіх маёнтках зброю ўзнагароджваўся сумаю ад 50 капеек да 3 рублёў. Але самыя сур'ёзныя, сістэмныя змены тычыліся ўмоваў рэформы — новым законам 1863 г. выкупныя плацяжы ў Беларусі, Літве і Прыбалтыцы ўкраіне змяніліся на 20%, а беззямельныя сяляне атрымлівалі свае надзелы. Умовы вызвалення сялянаў у Цэнтральнай Расіі былі значна горшымі. Дзякуючы паўстанню, было палегчана жыццё сялянаў.

Цяжкая спадчына

У наш час у Паволжы расійскія сацыялагі высвятлялі ўзровень прадымальнасці актыўнасці. Фенаменальным чынам вынікі супалі з гістарычнымі картамі землеўладанняў — нашчадкі былых прыгонных выўлялі меншы ўзровень гаспадарчай актыўнасці, чым спадкаемцы асабіста вольных сялянаў XIX ст. Часы несвабоды не мінаюць без слядоў.

Калі ж сёння, прыгадваючы пачатак Вялікай рэформы, мы аддаем належнае цару Аляксандру II у яго дзейнасці дзеля прагрэсу Расіі, то мы не павінны забывацца і на імёны айчынных антыпрыгонніцкіх рэфарматараў — Паўла Бжастоўскага, Яхіма Храптовіча, Тадэвуша Касцюшкі.

Фальварак Мураванка маёнтка Шчорсы. Здымак Язэпа Барэці, 1894 г. Намаганнем Яхіма Храптовіча маёнтка Шчорсы ў другой палове XVIII ст. стаў узорнай гаспадаркай. Высокая прадукцыйнасць дасягалася дзякуючы вольнай працы сялянаў.

Прыгоды на выходныя

Куды паехаць, калі адпачынку — усяго два дні?

Турыстычны бізнэс — адна з галоўных ахвяраў фінансавога хаосу ў краіне. На дарагія падарожжы ў людзей няма грошай, але адпачываць жа хочацца! Бюджэтны варыянт — туры выходнага дня без адрыву ад працы. «Наша Ніва» робіць агляд прапаноў ад беларускіх турыстычных фірмаў. Хоць, па словах прадстаўнікоў кампаній, экскурсійныя аўтобусы ўсё часцей выяжджаюць у падарожжа паўпустымі...

Глядзі беларускае

Самы-самы ашчадны варыянт — падарожжа па Беларусі. Галоўнае, што для яго не трэба валюты. Перавага такіх тураў яшчэ і ў недалёкай дарозе.

Лідар гэтай часткі рынку — кампанія «Віаполь». Цяпер што да цэнаў на падарожжы. Маршрут «Помнікі Міра і Нясвіжа» з уваходнымі білетамі і абедам каштуе 140 тысяч рублёў. Іншыя аднадзённыя падарожжы па Беларусі каштуюць прыкладна столькі ж. Напрыклад, «Воднае царства Браслава» з заездам у Глыбокае і Мосар абыдзецца ў 120 тысяч рублёў, а «Астравецкая кругасветка» па маршруце Кушляны-Солы-Астравец-Гервяты-Варняны-Міхалішкі — 110 тысяч рублёў. Паўнаватасныя туры на два дні з начоўкай у дарозе каштуюць 300–350 тысяч рублёў з чалавека. Гэта падарожжы ў Брэст з Белавежскай пушчай, Гродна з заездам па дарозе ў Ліду і Полацк заадно з Віцебскам. Улічваючы, што аўтобусы турфірмаў адпраўляюцца нерэгулярна, у адныя выходныя можна ехаць толькі ў Хатынь, а ў іншыя — напрыклад, у Крэва.

Шмат хто абыходзіцца і без паслуг спецыялістаў — сеў у машыну ці ў рэйсавы аўтобус і паехаў. Бюджэт такога падарожжа кожны выбірае для сябе, можна ўкласціся ў 30 тысяч з чалавека, а можна гульніць усёй кампаніяй і на мільён. Варта толькі ўлічваць, што дзяржаўныя гасцініцы ў райцэнтрах варта браніраваць загодзі. Звычайна яны просяць за койкамесца 30–35 тысяч.

У Навагрудку турыстаў чакае відовішная каранацыя Міндоўга

Бязвізавы варыянт

Наступным па дарагоўлі з'яўляецца варыянт з падарожжам да бязвізавых суседзяў — у Расію ці Украіну. Такія туры звычайна прадугледжваюць адпраўленне з Мінска ўвечары ў пятніцу і вяртанне раніцай у панядзелак, так што можна яшчэ і на працу паспець. Выбар, шчыра кажучы, не надта вялікі. На поўдзень турфірмы возяць аўтобусы фактычна толькі ў Львоў і Кіеў (каля \$85–100 з чалавека ў кожным з выпадкаў). Туры на ўсход, напрыклад, у Санкт-Пецярбург, каштуюць даражэй, каля \$150–180 з чалавека, але яны і даўжэйшыя, мінімум на дзве начоўкі. Экскурсіі у Маскву на рынку амаль няма, але адзінкавыя прапановы каштуюць \$150 за двухдзённае падарожжа з адной начоўкай.

Варта ўдакладніць, што апроч указанай цаны турфірмы патрабуюць аплату сваіх паслугаў — ад 30 да 100 тысяч рублёў. Гэта

тычыцца і наступных прапаноў — у краіны Еўрасаюза.

Падарожжа з дадаткам у 60 еўра

Безліч варыянтаў з турам на Захад упіраецца ў наяўнасць ці адсутнасць шэнгенскай візы. Дадатковыя 60 еўра за два дні шпацыру па Вільні — дарагое задавальненне, хоць турфірмы і бяруць усе арганізацыйныя выдаткі на сябе.

Падарожжы ў Польшчу робяцца па апісаным вышэй украінскім варыянце — выезд у пятніцу, вяртанне ў панядзелак. Асноўныя прапановы ў гэтай краіне — Кракаў з заездам у сальныя шахты Вялічкі і Варшава (па \$110–120 з чалавека).

Самы папулярны тур у Літве — Вільня і Трокі (\$100). Паколькі дарога ў гэтую краіну вельмі

блізкая, турысты абыходзіцца без начных пераездаў. Ёсць яшчэ варыянт з заездам у Каўнас, ён робіць падарожжа даражэйшым на \$10–15.

Знайсіці тур у Рыгу і не атрымаць у дадатак Вільню амаль немагчыма. Падарожжы па дзвюх сталіцах каштуюць каля \$130 і прадугледжваюць дзве начоўкі. Даплаціўшы каля \$20, можна пабачыць яшчэ і Талін.

Вядома ж, па ўказаных маршрутах можна адпраўляцца і без дапамогі ад турфірмаў. Але адкрыць самому візу будзе не так і проста — спачатку давядзецца забраніраваць нумар у гатэлі і аплаціць яго паслугі. Яшчэ трэба ўлічваць, што пры падарожжах на ўласным аўто трэба афармляць страхоўку — «зьялёную карту» як мінімум за 30 еўра. Затое не варта баяцца шалёных чаргав на мяжы — яны імгненна зніклі пасля павышэння мытаў на ўвоз аўтамабіляў.

Ягор Марціновіч

КУДЫ КОЦІЦА СВЕТА

У школах Індыяны не будуць вучыць пісаць

Дзеці абыдуцца клавіятурай.

У школах амерыканскага штата Індыяна з чацвёртага класа не будуць выкладаць пісьмо. Замест гэтага дзеці збіраюцца зрабіць «спецыялістамі па выкарыстанні камп'ютарнай клавіатуры». Такую дырэктыву распрацаваў і накіраваў у мясцовыя ўстановы дэпартамент адукацыі штата.

Новаўвядзенні могуць уступіць у сілу ўжо гэтай восенню.

Падлічана, што сярэдняя хуткасць набору англамоўнага тэксту на звычайнай клавіятуры складае каля 200 знакаў за хвіліну. Прафесійныя машыністка друкуе з хуткасцю 300 знакаў і вышэй. А вось каб запісаць жывую гаворку, трэба набіраць 450 знакаў у хвіліну.

Newsru.com

Нарадзі сямімільярднага!

У канцы 2011 года чакаецца нараджэнне сямімільярднага жыхара Зямлі. Пра гэта гаворыцца ў пасланні Генеральнага сакратара ААН Пан Гі Муна ў сувязі з Сусветным днём народанасельніцтва, які адзначаецца 11 ліпеня.

«Рост колькасці насельніцтва свету да 7 мільярдаў чалавек — знамянальная падзея, але мы заўсёды

павінны звяртаць сваю ўвагу не на лічбы, а на людзей, — лічыць кіраўнік ААН. — Менавіта таму я рады, што Фонд ААН у галіне народанасельніцтва напаяўняе гэтыя лічбы спецыяльным сэнсам, прыступаючы да ажыццяўлення кампаніі «Сем мільярдаў дзеянняў», каб зрабіць унёсак у пабудову лепшага свету».

БелТА

Прыватныя абвесткі

Прыватныя абвесткі ў «НН» (не больш за 15 словаў) можна падаць бясплатна. Дасылайце поштай (а/с 537, 220050, Мінск) ці праз e-mail (nn@nn.by) або размяшчайце на форуме сайта www.nn.by. Дык скарыстайцеся!

БІЗНЭС-КОЛЫ

За першае паўгоддзе ў Беларусь увезена 250 тыс. аўтамабіляў

Абсалютны рэкорд паставілі суайчыннікі напярэдадні павышэння мытаў на легкавікі. Як паведамляе БелТА, у першым паўгоддзі 2011 года на тэрыторыю Беларусі ўвезена рэкордная колькасць легкавых аўтамабіляў — больш за 250 тыс.

У папярэднія гады на тэрыторыю Беларусі ўвозілася прыкладна 180–200 тысяч аўтамабіляў за год.

МУЗЕІ

У Гомелі адкрыюць музей фатаграфіі

Там можна будзе сфатаграфавання ва ўборах розных эпох.

Дзякуючы дапамозе гомельскіх фатографіаў у горадзе ўдалося сабраць калекцыю старадаўніх фотаапаратаў і абсталявання. Сярод рарытэтаў — стацыянарны апарат XX стагоддзя для павільённага здымання, першыя фотакамеры савецкай і беларускай вытворчасці. Усё гэта будзе прадстаўлена ў экспазіцыі новага музея, які адкрыюць як філіял Музея гісторыі горада Гомеля. Зразумела, што падобныя калекцыі немагчымыя без фатаграфіі, таму ў музеі плануецца стварыць адзедз дакументальнага фота.

Акрамя таго, пры музеі плануецца адкрыць фотастудыю, дзе можна будзе сфатаграфавання ва ўборах розных эпох.

БелТА

Спорт сцісла

Зімовыя алімпійскія гульні пройдуць у карэйскім Пхёнчхане. У сераду ў Дурбане (ПАР) Пхёнчхан быў абраны месцам правядзення зімовай Алімпіяды 2018 года.

Такім чынам, Азія трэці раз прыме Зімовую алімпіяду (Сапара-72, Нагана-98). У 1988 г. у Карэі прайшлі Летнія алімпійскія гульні. У 2014 Зімовая алімпіада пройдзе ў Сочы (Расія).

Галоўны трэнер пад'язаннем. Ніяк не вырашыцца сітуацыя з галоўным трэнерам зборнай Беларусі па хакею. Уладзімір Крыкуноў, які прыводзіў

каманду да чацвёртага месца на Алімпіядзе, быў вымушаны адмовіцца, бо так патрабуе ягоньні казанскі «Ак барс». Разглядаўся варыянт з латышом Алегам Знаркам, але кіраўніцтва маскоўскага «Дынама» таксама супраць. Федэрацыя ў пошуках.

Пунтус развітаўся з Брэстам. Праўленне брэсцкага «Дынама» прыняла адстаўку галоўнага трэнера каманды Юрыя Пунтуса. Пасля сямнаццаці тураў першынства краіны «Дынама» займае апошняе радок. Клуб не можа перамагчы ўжо цягам двух месяцаў. Пунтус быў першым трэнерам

адноўленага ў 1990-я БАТЭ, потым трэніраваў зборную і мінскі МТЗ-РША, але нідзе, акрамя Барысава, поспехаў не дасягнуў.

Мінск сустрэнецца з туркамі. У другім кваліфікацыйным раўндзе Лігі Еўропы «Мінск» сустрэнецца з турэцкім «Газіантэспорам». Каманда прадстаўляе горад Газіантэп, што на самай мяжы з Сірыяй. Да 1920-ых большую частку гарадскога насельніцтва складалі армяне. У свой час за «Газіантэспор» гулялі беларусы Максім Рамашанка, Эрык Яхімовіч, Мікалай Рындыюк.

ЗП

На Ашмяншчыне котка ўсынавіла шчанюка

У вёсцы Баранцы (Ашмянскі раён Гродзенскай вобласці) котка «ўсынавіла» шчанюка, пасля таго як яго маці памерла пры родах. У першыя дні жыцця нямоглы шчанюк забіваўся ў кут і скуголіў. Гаспадыня не ведала, што рабіць з сабачанём, пакуль раптам у адзін з дзён да шчанюка не падышла котка, якая нядаўна акацілася. Яна доўга прыглядалася да стварэння, што хныкала, потым пачала яго абнюхваць.

Калі гаспадыня зразумела, што яе котка не зробіць шкоды шчанюку, паспрабавала падсадзіць і пакарміць малое. Ён адразу ж уткнуўся ў цёплы жывот новай маці. Яна пачала вылізваць, карміць яго, гуляць з ім.

Сёння ў каціна-сабачай сям'і пануе ідэя. Падчас кармлення шчанюк павіскавае ад захвалення. А котка — прыёмная мама — укладва-

еща ямчэй, імкнучыся дагадзіць дзецям. Бо разам са шчанюком яна выкармливае і сваё роднае кацяня.

Калі няўрымслівае сабачаня спрабуе ад яе ўцячы, яна лапай прымушае яго вярнуцца ва ўлонне сям'і. Котка кліча шчанятка, а ён, як паслухмянае дзіця, адразу адгукаецца. Прычым калі котка мяўкае, то сабака спра-

буе гаўкаць. Як яны разумеюць адно аднаго — загадка.

Прыклады гарманічнага і мірнага суіснавання, спачування і бескарэслівай любові нам падаюць жывёлы. Нам, людзям, ёсць не толькі чаму падзівіцца, але і павучыцца.

Вераніка Вішнеўская,
«Ашмянскі веснік»

Супрацоўнікі ДАІ на экскурсіі ў палацы Румянцавых-Паскевічаў у Гомелі.

Фанаты вывесілі беларускамоўны банер на трыбунах «Дынама» падчас гульні каманды «Мінск» з АЗАЛ (Баку) у рамках кваліфікацыйнага раўнду Лігі Еўропы. Нашы футбалісты натхніліся і перамаглі 2:0.

Мексіканскі гангстар Хуан Рамірас Т'ерыне збіраўся ўцячы з турмы, дзе адседжавае 20-гадовы тэрмін, у чамадане. Яго грамадзянская жонка прыйшла на спатканне з вялізнай валізаі вяртаткі. Ахоўнікі звярнулі ўвагу, што пасля візіту чамадан значна пацярпела. Адчынілі — і пабачылі самога Хуана Раміраса.

Анекдоты

***

У Амерыцы паліцыя выклікаюць па тэлефоне 911, у Расіі — па тэлефоне 02, у Беларусі досыць пляснучу ў ладкі.

***

Выхавальца дзіцячага садка навучыла дзетак гуляць у ладкі і трапіла ў СІЗА за падрыхтоўку масавых беспарадкаў.

***

У Беларусі жыццё як у казцы: пляснеш у ладкі — з'яўляюцца невядома адкуль хлопцы і нясуць у трыдзятыя царства.

***

Жаночыя пакуты. Добра мужыкам: захацеў купіць вопратку — пайшоў і купіў!

***

2060. Выходзіць на экраны апошні фільм паводле рамана Джэан Роўлінг: «Гары Потэр і пенсійнае пасведчанне».

***

Удзельнікі гурту «Рамштайн» на канцэрце ў Мінску не пачулі апладысмантаў (у першым шэрагу сядзеў палкоўнік Яўсееў) і прынялі рашэнне завяршыць кар'еру.

«НН» сто гадоў з вамі

Як ужо вядома, французскі памаглі мараканскаму султану затушыць рэвалюцыю, каторую проці яго паднялі яго падданыя. Але ў палітыцы ніхто дарма нічога не робіць: гэтак і французы патрабавалі сабе награву. Награда гэта — патайна дагавор між Францыяй і султанам, каторы аддае Марока зусім пад апеку французаў: французы будуць падтрымліваць уладу султана і бараніць яго ад падданных, французскі дзяржаўны банк адкрые султану крэдыт на 100 мільёнаў рублёў — і за ўсё гэта султан не будзе мець права рабіць якія-небудзь дагаворы з іншымі дзяржавамі без згоды Францыі.

«НН». № 25—26. 1911.

Верны памагаты Лукашэнкі Аляксандр Зімоўскі ў праграме «Рэзананс» выказаў непакой пра наменклатуру: «Адлучаная ад кармушкі наменклатура падтрымлівае Домаша з асабістых інтарэсаў». Адначасна стылёвую неахайнасць Зімоўскага: з яго словаў вынікае, што далучаная да кармушкі наменклатура беззасцярожна падтрымае Лукашэнку.

«НН». № 26. 2001.

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),

Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,

У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Наста Бакшанская

шэф-рэдактар Андрэй Дынько

галоўны рэдактар Андрэй Генадзевіч Скурко

заснавальнік Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»

выдавец Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Мінск, а/с 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

Падпісны індэкс:

індыўдуальны — 63125

для прадпрыемстваў — 631252

© НАША НИВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая, 8 палос фарматам А2, 4 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. Незалежнасці, 79, 220013, Мінск. Рэдакцыя не нясе адказнасці за змест рэкламных абвестак. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №248 ад 22 чэрвеня 2009 г., выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, вул. Асаналіева, 15-128. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Мінск, код 764.

Наклад 7440. Газета выдаецца 48 разоў у год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00 12.07.2011.

Замова №3308.

Рэдакцыйны адрас: Асаналіева 15-128.

ISSN 1819-1614

Цана дамоўна.

M 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

P 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

